

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı

Tarih Eğitimi Bilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi

UZAKTAN EĞİTİMDE TARİH ÖĞRETİMİ VE KARŞILAŞILAN SORUNLAR

Yavuz Sabri ALTUNTAŞ
ORCID: 0000-0003-0255-8166

Danışman
Prof. Dr. Mehmet İPÇİOĞLU
ORCID: 0000-0002-3306-6028

Konya – 2022

ÖN SÖZ

Gelişen teknolojinin her alanda olduğu gibi eğitim öğretim alanını etkilediği bir gerçektir. Bu gerçeklik, 2019 yılında ortaya çıkan ve dünyayı etkisi altına alan Covid-19 pandemisi ile herkes tarafından kabul edilmiştir. Bu sebeple ülkemizde de vakit kaybetmeden tüm eğitim kademelerinde uzaktan eğitime geçilmiştir. Çeşitli branş, öğretmen ve okul düzeylerinde araştırmalar yapılmış ancak Tarih öğretimi ile ilgili ortaöğretim öğrencileri ve öğretmenlerin görüşlerine başvurulmadığı görülmüştür. Alan yazında görülen bu boşluk sebebiyle araştırma gereği duyulmuştur. Yapılan araştırmada teknolojinin uzaktan eğitim sürecinde kullanımı, çalışma grubunda yer alan öğretmen ve öğrencilerin yaşadıkları sorunlar ele alınmıştır.

Araştırma boyunca yardımını ve desteğini hissettiğim başta danışmanım Prof. Dr. Mehmet İPÇİOĞLU'na, hem lisans hem de lisansüstü öğrenimimde teşvikleri ve değerli tecrübeleri için Prof. Dr. Nuri KÖSTÜKLÜ'ye, Doç. Dr. Kerim SARIÇELİK'e ve geçtiğimiz yıl rahmetli olan kıymetli hocam Prof. Dr. Ramazan TOSUN'a şükranlarımı sunarım.

Bugünlere gelmemde emeklerinin karşılığını hiçbir zaman ödeyemeyeceğimi bilsem de kıymetli aileme, her fırsatta yanımda olup tez sürecinde bana sürekli destek olan sevgili eşime teşekkür ederim.

Yavuz Sabri ALTUNTAŞ

Şubat 2022

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ.....	ii
İÇİNDEKİLER.....	iii
TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU	vi
BİLİMSEL ETİK BEYANNAMESİ	vii
SİMGELER VE KISALTMALAR.....	viii
ÖZET	x
ABSTRACT	xi
1. GİRİŞ.....	1
1.1. Problem Durumu	1
1.2. Araştırmanın Amacı	2
1.3. Araştırmanın Önemi	2
1.4. Varsayımlar	2
1.5. Sınırlılıklar	3
1.6. Tanımlar	3
2. ALAN YAZIN.....	8
3. YÖNTEM.....	13
3.1. Araştırmanın Modeli	13
3.2. Araştırmanın Çalışma Grubu.....	14
3.3. Veri Toplama Araç ve/veya Teknikleri.....	17
3.4. Verilerin Toplanması.....	18
3.5. Verilerin Analizi.....	18
4. BULGULAR	20
4.1. Uzaktan Eğitimde Tarih Öğretiminde Karşılaşılan Sorunlara Dair Öğretmen Cevapları	20
4.1.1. “Uzaktan eğitim konusunda bilgi sahibiyim” ifadesine yönelik öğretmen cevapları	20
4.1.2. “Uzaktan eğitim sürecinde zorluk yaşadım” ifadesine yönelik öğretmen cevapları	21
4.1.3. “Uzaktan eğitim hakkında bir hizmet içi eğitim aldım” ifadesine yönelik öğretmen cevapları	21
4.1.4. “Lisans döneminde eğitimde teknoloji kullanımı hakkında bir ders aldım” ifadesine yönelik öğretmen cevapları.....	22
4.1.5. “Pandemi döneminde uzaktan eğitim konusunda araştırma yaptım” ifadesine yönelik öğretmen cevapları	23
4.1.6. “Pandemi öncesinde herhangi bir uzaktan eğitim platformu hakkında bilginiz var mıydı ?” ifadesine yönelik öğretmen cevapları.....	23

4.1.7. “Tarih branşında teknoloji kullanımını yeterli buluyor musunuz ?” ifadesine yönelik öğretmen cevapları	24
4.1.8. “Uzaktan Eğitim Sürecinde Tarih Öğretimi konusunda en çok hangi platformdan veya yazılımdan faydalandınız ? (Youtube, Zoom, EBA, EBA Akademik Destek, Z-Kitap vb)” ifadesine yönelik öğretmen cevapları.....	25
4.1.9. “Öğrencilerinize dijital ortamda içerik hazırlar mısınız ?” ifadesine yönelik öğretmen cevapları	26
4.1.10. “Pandemi sürecinde öğrencilerinizle nasıl iletişim kurdunuz ?” ifadesine yönelik öğretmen cevapları	26
4.1.11. “Tarih öğretiminde web 2.0 veya webinar araçları hakkında bilginiz var mı ?” ifadesine yönelik öğretmen cevapları.....	27
4.2. Uzaktan Eğitimde Tarih Öğretiminde Karşılaşılan Sorunlara Dair Öğrenci Cevapları	28
4.2.1. “Bilgisayar ve teknolojik cihazlara ilginiz” ifadesine yönelik öğrenci cevapları	28
4.2.2. “Uzaktan eğitim süreciyle ilgili bilgi sahibiyim” ifadesine yönelik öğrenci cevapları	29
4.2.3. “Uzaktan eğitim sürecinde zorluk yaşadım” ifadesine yönelik öğrenci cevapları	29
4.2.4. “Uzaktan eğitim hakkında bilgilendirildiniz mi ?” ifadesine yönelik öğrenci cevapları	30
4.2.5. “İlköğretimde bilgisayar ve bilişim teknolojisi hakkında bir ders aldınız mı ?” ifadesine yönelik öğrenci cevapları.....	31
4.2.6. “Pandemi döneminde uzaktan eğitim konusunda araştırma yaptınız mı ?” ifadesine yönelik öğrenci cevapları.....	32
4.2.7. “Pandemi öncesi herhangi bir uzaktan eğitim platformu hakkında bilginiz var mıydı ? (EBA, Zoom, Adobe Connect, Google Meet vb.)” ifadesine yönelik öğrenci cevapları	33
4.2.8. “Tarih branşında teknoloji kullanımını yeterli buluyor musunuz ?” ifadesine yönelik öğrenci cevapları	33
4.2.9. “Uzaktan eğitim sürecinde tarih derslerinde en çok hangi platformdan yararlandınız ? (YouTube, EBA, Zoom vb.)” ifadesine yönelik öğrenci cevapları.....	34
4.2.10. “Tarih öğretmeniniz size dijital içerik hazırlar mı ?” ifadesine yönelik öğrenci cevapları	35
4.2.11. “Pandemi sürecinde Öğretmenlerinizle nasıl iletişim kurdunuz ?” ifadesine yönelik öğrenci cevapları	36
4.2.12. “Tarih öğretiminde web 2.0 veya webinar araçları hakkında bilginiz var mı ?” ifadesine yönelik öğrenci cevapları.....	36
4.2.13. “Tarih öğretiminde teknolojik araçlar ve yazılımların kullanılması hakkında ne düşünüyorsunuz ?” ifadesine yönelik öğrenci cevapları	37
5. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER	39
5.1. Tartışma.....	39
5.2. Sonuç.....	44
5.3. Öneriler.....	46

KAYNAKLAR	47
EKLER	50

TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU

Uzaktan Eğitimde Tarih Öğretimi ve Karşılaşılan Sorunlar başlıklı tez çalışmamın toplam **76** sayfalık kısmına ilişkin, 31/01/2022 tarihinde tez danışmanım tarafından **Turnitin** adlı intihal tespit programından aşağıda belirtilen filtrelemeler uygulanarak alınmış olan orijinallik raporuna göre, tezimin benzerlik oranı **%15** olarak belirlenmiştir.

Uygulanan filtrelemeler:

1. Tez çalışması orijinallik raporu sayfası hariç
2. Bilimsel etik beyannamesi sayfası hariç
3. Önsöz hariç
4. İçindekiler hariç
5. Simgeler ve kısaltmalar hariç
6. Kaynaklar hariç
7. Alıntılar dahil
8. 7 kelimedenden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç

Necmettin Erbakan Üniversitesi Tez Çalışması Orijinallik Raporu Uygulama Esaslarını inceledim ve tez çalışmamın, bu uygulama esaslarında belirtilen azami benzerlik oranının (%30) altında olduğunu ve intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

1/02/2022

Yavuz Sabri ALTUNTAŞ

Prof. Dr. Mehmet İPÇİOĞLU

BİLİMSEL ETİK BEYANNAMESİ

Bu tezin tamamının kendi çalışmam olduğunu, planlanmasından yazımına kadar tüm aşamalarında bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle riayet edildiğini, tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez hazırlama kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel kurallara uygun olarak atıf yapıldığını ve bu kaynakların kaynaklar listesine eklendiğini beyan ederim.

1/02/2022

Yavuz Sabri ALTUNTAŞ

SİMGELER VE KISALTMALAR

Simgeler

% : Yüzde

f : Frekans (değer)

N : Veri sayısı (toplam değer)

Kısaltmalar

Bkz :	Bakınız
Covid-19:	Corona virüs disease (Korona virüs hastalığı)
EBA :	Eğitim Bilişim Ağı
Ed :	Editör
FATİH :	Fırsatları Arttırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi
MEB :	Millî Eğitim Bakanlığı
Ss :	Sayfa sayısı
TDK :	Türk Dil Kurumu
Vb :	Ve benzeri
Vd :	Ve diğerleri
YEĞİTEK :	Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü
YÖK :	Yükseköğretim Kurumu
Yy :	Yüzyıl

ÖZET

Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı
Tarih Eğitimi Bilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi

UZAKTAN EĞİTİMDE TARİH ÖĞRETİMİ VE KARŞILAŞILAN SORUNLAR

Yavuz Sabri ALTUNTAŞ

Teknolojinin gelişimi her alanda olduğu gibi eğitim-öğretimi de etkilemiştir. Değişen dünyadaki bu gelişime ayak uydurmak için başta öğretmenler ve öğrenciler olmak üzere eğitim-öğretimin bütün paydaşlarının teknoloji konusunda belli seviyede okuryazar olması bir zorunluluk haline gelmiştir. 2019 yılının sonunda ortaya çıkan ve 2020 yılının Mart ayından itibaren ülkemizi de etkisi altına alan Covid-19 pandemisi, bu zorunluluğun geçerliliğini kanıtlamıştır.

Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de Covid-19 pandemisi sebebiyle uzaktan eğitime geçilmiştir. Araştırmamızda uzaktan eğitim sürecinde Tekirdağ ili Çerkezköy ilçesinde görev yapmakta olan 16 Tarih öğretmeninin ve ortaöğretim seviyesinde öğrenim gören 264 öğrencinin görüşlerinden yola çıkarak karşılaşılan sorunlar ele alınmıştır. Elde edilen veriler doğrultusunda öğretmen ve öğrencilerin teknolojik bilgi yeterliliği, uzaktan eğitim sürecinde yaşadıkları sorunlar ve sonraki süreçler için Tarih öğretiminin teknoloji ile entegrasyonunda web 2.0 araçları gibi araçlar hakkında bilgi sahibi olma durumları incelenmiştir. Araştırmada hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla hem öğretmen hem de öğrencilerden gönüllülük esasına göre interaktif ortamda veriler elde edilmiştir. Öğrencilerin bilgisayar ve teknolojiye olan ilgileri, uzaktan eğitim süreciyle ilgili bilgi sahibi olma seviyeleri, Tarih öğretiminde teknoloji kullanımına dair düşünceleri, web 2.0 gibi yeni teknolojilerin kullanımı hakkında önbilgiye sahip olma durumları tespit edilmiştir.

Yapılan araştırmadan elde edilen sonuçlar, teknolojinin uzaktan eğitim sürecinde Tarih öğretimine daha fazla uyarlanması gerektiğini ortaya çıkarmıştır. Çalışma grubunda yer alan öğretmen ve öğrencilerin teknolojik gelişmelere ve bilgisayara olan ilgileri her ne kadar yüksek olsa da uzaktan eğitim sürecinde eğitim-öğretim ailesi içinde yer alan herkes gibi zorluk yaşadığı açığa çıkmıştır. Ayrıca araştırmaya katılan Tarih öğretmenlerinin lisans öğreniminde eğitim teknolojisi ile ilgili ders alma durumlarının yetersiz seviyede olduğu görülmüştür. Bu sebeple hem hizmet öncesi hem hizmet içi eğitimlerle teknolojinin Tarih öğretimine dahil edilerek yapılandırmacı yaklaşımın gereği olarak öğrenciye yaşayarak, bilgiyi işleyerek öğrenme fırsatı verilmesinin daha doğru olacağı sonucuna ulaşılmıştır. Tarih öğretmenlerinden teknolojik bilgi açısından istenen seviyede olmayanlara hizmet içi eğitimlerle bilgi verilmesine, bilgi sahibi olanların da teşvik edici uygulamalarla bilgilerini kullanmaya fırsat tanınması gerektiğini göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Uzaktan Eğitim, Tarih Öğretimi

ABSTRACT

Necmettin Erbakan University, Graduate School of Educational Sciences
Department of Turkish and Social Sciences Education
History Education Program
Master Thesis

HISTORY TEACHING AND PROBLEMS ENCOUNTERED IN DISTANCE EDUCATION

Yavuz Sabri ALTUNTAŞ

The development of technology has affected education as well as in every field. In order to keep up with this development in the changing world, it has become a necessity for all stakeholders of education, especially teachers and students, to be literate in technology at a certain level. The Covid-19 pandemic, which emerged at the end of 2019 and affected our country since March 2020, has proven the validity of this obligation.

As in the whole world, distance education has started in our country due to the Covid-19 pandemic. In our research, the problems encountered in the distance education process are discussed based on the views of 16 History teachers working in the Çerkezköy district of Tekirdağ province and 264 students studying at high education level. In line with the data obtained, the technological knowledge proficiency of teachers and students, the problems they experienced in the distance education process and their knowledge about tools such as web 2.0 tools in the integration of history teaching with technology were examined. Through the semi-structured interview form prepared in the research, data were obtained from both teachers and students in an interactive environment on a voluntary basis. The interest of the students in computers and technology, their level of knowledge about the distance education process, their thoughts on the use of technology in history teaching, and their pre-knowledge about the use of new technologies such as web 2.0, have been briefly stated.

The results obtained from the research revealed that technology should be more adapted to history teaching in the distance education process. Although the teachers and students in the study group have a high interest in technological developments and computers, it has been revealed that they have difficulties in the distance education process like everyone else in the education family. In addition, it has been observed that the history teachers participating in the research have an insufficient level of taking courses related to educational technology in university education. For this reason, it has been concluded that it would be more appropriate to include technology in history teaching with both pre-service and in-service trainings and to give the student the opportunity to learn by living and processing information as a requirement of the constructivist approach. It has shown that among the history teachers, those who are not at the desired level in terms of technological knowledge should be given information through in-service training, and those who have knowledge should be given the opportunity to use their knowledge with encouraging practices.

Keywords: Education, Distance Education, History Education

BÖLÜM 1

1. GİRİŞ

Günümüz dünyasında teknolojinin ilerlemesi her alanda insanlığı geliştirmiş ve teknolojik gelişmeler her alanda olduğu gibi eğitim-öğretim alanında da önemli yer tutmaya başlamıştır. Bu gelişmelerin içerisinde bulunduğumuz 21.yy dünyasında çok daha hızlı seyrettiği bir gerçektir. İnsanların zaman ve mekândan bağımsız olarak her konuda kendilerini geliştirme ihtiyacı sonucu teknoloji eğitime entegre olmuş ve uzaktan eğitim kavramı ortaya çıkmıştır. Bu kavram aslında uzun zamandan beri hayatımıza dâhil olmuş olsa da geçtiğimiz 2020 yılında daha çok gündemimizi meşgul etmiştir.

Uzaktan eğitim sürecinde tüm dünyada olduğu gibi Türkiye’de de çeşitli sorunlarla karşılaşmıştır. Bu süreç 2020 yılının Mart ayından itibaren bütün dünyanın yöneldiği eğitim-öğretimin bir parçası durumuna gelmiştir. Özellikle Çin’in Wuhan kentinde çıkan “Covid-19” adlı hastalığın tüm dünyaya yayılmasının ardından artık pek çoğumuzun olmazsa olmazı olan internet ve bilişim araçları eğitim-öğretim sürecinde devreye girmiştir.

Ülkemizde 2020 yılının Mart ayından itibaren ilk, orta ve yükseköğretim kurumlarında uygulanmaya başlanan uzaktan eğitim sürecinde öğrenci, öğretmen ve veliler uyum sorunu yaşamıştır. Tüm kademelerde yaşanan bu sorun, ortaöğretim kurumlarında “Tarih” disiplininde de yaşanmıştır. Araştırmamız; ortaöğretim kurumlarında yaşanan bu sorunları incelemek ve kullanılan uzaktan eğitim uygulamaları bağlamında “Tarih öğretiminde karşılaşılan sorunlar ve çözümleri” için neler yapılabileceğini ortaya koymaya çalışmaktadır.

1.1. Problem Durumu

Güçlü bir kimlik oluşumu için kullanılan tarih, genel anlamda günümüzden uzak zamanlarda yaşanmış olayların aktarımı olarak algılanmakta ve öğrencilerin günlük hayatlarına aktarmada zorlandıkları bir derstir (Demircioğlu, 2020). Bu zorluk her branşı etkileyen uzaktan eğitim sürecinde Tarih öğretiminde de pek çok sorunlara sebep olmuştur. Bu sorunlarla ilgili daha önce herhangi bir çalışmanın yapılmamış olması ve uzaktan eğitim sürecinde olduğumuz şu dönemde durumun önemini daha da arttırmıştır. Bu nedenle ortaöğretim kurumlarında uzaktan eğitim sürecinde öğrencilerin ve öğretmenlerin tarih öğretimi konusunda yaşadıkları sorunlar merkeze alınmış ve bu sorunların çözümü için araştırma yapılma gereksinimi duyulmuştur.

Teknolojik araç ve gereçlerin giderek yaygınlaştığı ülkemizde uzaktan eğitim sürecinde sözel disiplinlerden olan Tarih disiplininin yaşadığı zorluklar daha da gün yüzüne çıkmaktadır. Bu doğrultuda “Uzaktan eğitim sürecinde Tarih öğretiminde öğretmenler ve öğrenciler ne tip sorunlar yaşamıştır ?” sorusundan hareketle yaşanan sorunlar masaya yatırılacaktır. Problemden yola çıkılarak uzaktan eğitimin Tarih dersi öğretmenleri ve öğrencileri açısından daha kaliteli hale getirileceği düşünülen bazı öneriler sunulacaktır.

1.2. Araştırmanın Amacı

Araştırmamız, her şeyden evvel yapılandırmacı bir yaklaşımı benimseyen ülkemizin eğitim stratejisine uygun bir biçimde okullarımızda Tarih disiplininin uzaktan eğitim sürecinde öğrenciler ve öğretmenler tarafından özümsemiş, aktif katılımıyla derslerin işlendiği bir ortamı oluşturmayı amaçlamaktadır. Ayrıca araştırmamız uzaktan eğitimle ilgili, ilerleyen günlerde karşılaşılabilecek sorunlar için veri sağlamayı ve Tarih disiplininde yaşanması muhtemel sorunların çözümünde katkı sağlamayı hedeflemektedir. Bu doğrultuda araştırmamızda öğretmen ve öğrenci görüşleri ölçek aracılığıyla toplanmış, karşılaşılan sorunlar tespit edilmiş ve çözüm önerileri sunulmuştur.

Böylece ortaya koyulacak çözüm önerileriyle günümüzün vazgeçilmez araç-gereçleri haline gelen internet, bilgisayar, akıllı telefon ve tabletler, Tarih öğretiminde daha aktif kullanılabilir, öğretmen ve öğrencilerin öğrenme düzeylerine olumlu yönde katkı sağlanması amaçlanmaktadır.

1.3. Araştırmanın Önemi

Araştırmamız özellikle içinde bulunduğumuz “Covid-19” pandemi sürecinde ortaöğretimde görev yapan öğretmenler ve bu kademedeki öğrenim gören öğrencilerimize uzaktan eğitim sürecini daha verimli geçirmeleri için önemli veriler sunacaktır. Özellikle uzaktan eğitim sürecinde Tarih öğretimi alanında bir çalışmanın yapılmamış olması bizleri bu araştırmaya yönlendirmiştir. “Öğrenci ve öğretmen etkileşimini nasıl en üst düzeye çıkarırız ?” sorusundan hareketle zaman ve mekândan bağımsız olarak her yerde her zaman eğitim kavramına ulaşabilmek açısından önem taşımaktadır.

1.4. Varsayımlar

Araştırmamız süresince yapılmış olan interaktif anket çalışmalarında öğretmen ve öğrencilerin samimi ve dürüst şekilde cevaplar verdiği varsayılmaktadır. Yöneltilen sorulara verilen cevaplar üzerinden karşılaşılan sorunlar çalışma grubu göz önünde tutularak genel

yargılar kullanılmıştır. Ölçeğimizi uyguladığımız grubun görüşleri ortaöğretim kademesinde öğrenim gören öğrenciler ve görev yapan öğretmenlerin genel sorunları olduğu düşünülmektedir. Elde edilen verilerden çıkan sonuçlar buna göre aktarılmıştır.

Araştırmamızda kullanılan ölçeğin yanı sıra uzaktan eğitim sürecinde hem öğretmenlerin hem de öğrencilerin kullanabileceği teknolojik bazı gelişmeler, bilgisayar yazılımları ve interaktif öğrenme platformları soru yöneltilen öğrencilerin bilgisi dahilinde olduğu varsayılmaktadır.

Hazırlanan soruların problem durumunu tam olarak yansıttığı varsayılmakta ve Tarih öğretimi konusunda uzaktan eğitimde yaşanan sorunları ortaya çıkaracağı kabul edilmektedir.

1.5. Sınırlılıklar

Araştırmamızdaki sınırlılıklar;

1. Araştırmamız 2020-2021 Eğitim-Öğretim takvim yılı ile sınırlı tutulmuştur. Uzaktan eğitim sürecinin başından itibaren öğretmen ve öğrencilerin tarih öğretimine dair yaşadıkları sorunlar bağlamında uzaktan eğitime yönelik görüşler bildirilecektir.

2. Araştırmamız ortaöğretim kademesinde görev yapan 16 Tarih öğretmeni ve 264 Ortaöğretim (9,10,11 ve 12. Sınıf) öğrencisinin Tarih dersine dair düşünceleri ve yaşanan sorunlarla sınırlıdır.

3. Araştırmamız, Tekirdağ ili Çerkezköy ilçesi ile sınırlıdır. İlçe sınırlarında farklı okul türlerinden öğrenciler ve Tarih öğretmenlerinden interaktif anketler ile tespit edilen sorunlara değinilecektir.

4. Araştırmada kullanılan ölçek katılımcılara pandemi sebebiyle Google Formlar aracılığıyla uygulanmış, yüz yüze görüşme imkânı olmamıştır.

5- Zaman ve mekan sınırlılığı, hem öğrenci hem de öğretmenler açısından tüm paydaşlara ulaşamamasına sebep olmuştur.

1.6. Tanımlar

Araştırmada kullanılacak bazı kavramların tanımları şöyledir:

EBA: Eğitim Bilişim Ağı şeklinde açıklanan bir kavramdır. Fatih Projesi kapsamında 2011 yılında Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü (YEĞİTEK) tarafından hizmet

vermeye başlamıştır. EBA, ilk ve ortaöğretim kademelerinde öğrencilerin faydalanabileceği internet aracılığıyla kullanılan interaktif bir öğrenme ortamıdır. Her bireyin kullanımına açık, ücretsiz, zamandan ve mekândan bağımsız olarak kullanılabilen bir sosyal eğitim platformudur (MEB, 2021; Dündar & Yeşilyurt, 2020).

Platformda öğrenci ve öğretmen içerik paylaşımında bulunabilir. Farklı öğrenme stillerine imkân sağlar. E-Kitap, Ders Anlatım Videoları, Ses, Görsel, E-Doküman ve Canlı Ders gibi modülleri sayesinde geniş bir içerik havuzuna sahiptir.

Eğitim: Türk Dil Kurumu sözlüğüne (TDK, 2021) göre eğitim; “*çocukların ve gençlerin toplum yaşayışında yerlerini almaları için gerekli bilgi, beceri ve anlayışları elde etmelerine, kişiliklerini geliştirmelerine okul içinde veya dışında, doğrudan veya dolaylı yardım etme, terbiye*” olarak tanımlanmıştır. Meşe’ye (2020) göre ise bireyin yaşantısında istenilen yönde bir davranış kazandırma sürecine verilen isimdir.

Eğitim Teknolojisi: Eğitim teknolojisi basit bir tanımla sadece teknolojik araçları eğitimde kullanılması demek değildir. Meşe’ye (2020) göre uygun teknolojik süreçlerin ve kaynakların yaratılması, öğrenmeyi kolaylaştıran uygulamalardır. Ergüven’e (2021) göre de eğitim teknolojisi eğitim kurumlarının kalitesini arttırabilmek için mecburen içinde yer almaktadır.

Fatih Projesi: Açılımı “Fırsatları Arttırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi” olan Fatih Projesi; Milli Eğitim Bakanlığı tarafından her öğrencinin kaliteli içeriklere ulaşması, eğitimde fırsat ve imkân eşitliğinin sağlanması ve eğitimde teknoloji kullanımıyla alakalı bir eğitim hareketidir.

Fatih Projesi; erişilebilirlik, verimlilik, fırsat eşitliği, ölçülebilirlik ve kalite kavramlarını kendine misyon olarak belirlemiştir. Proje kapsamında öğrencilere tabletler, okullara etkileşimli tahtalar, internet bağlantıları, çok fonksiyonlu yazıcılar ve EBA Portal gibi adımlar atılmıştır. Proje ile öğretmen ve öğrenci arasında dijital bir eğitim köprüsü kurulmuştur (Dündar & Yeşilyurt, 2020).

Öğrenme: Büyüme ile açıklanamayan, insanların yönelimlerinde kalıcılığı olan değişikliklere verilen isimdir. Bilgi ve çevre etkileşimi sonucunda ortaya çıkan davranış değişiklikleridir. Eğitim ile karıştırılsa da öğrenme, değişime verilen isim; eğitim ise bu değişim sürecine verilen isimdir (Meşe, 2020).

Öğretim: TDK'ye (2021) göre öğretimin iki tanım vardır:

1- Belli bir amaca göre gereken bilgileri verme işi, tedris, tedrisat, talim.

2- Öğrenmeyi kolaylaştıracak etkinlikleri düzenleme, gereçleri sağlama ve kılavuzluk etme işi.

Bu tanımlardan yola çıkarak eğitim ve öğrenmeden farklı olarak öğretim kavramı; plan ve program dahilinde, öğrenmeyi kolaylaştırıcı şekilde öğretmenin ortamı düzenlemesine verilen isimdir (Meşe, 2020).

Öğretim Teknolojisi: Öğretim süreçlerinde kurumsal olarak teknolojinin kullanılması için uygun ortamların yaratılması ve uygulanmasıdır (Meşe, 2020).

Teknoloji: TDK'ye (2021) göre Fransızca kökenli bir kavram olan teknolojinin iki tanımı vardır:

1- Bir sanayi dalı ile ilgili yapım yöntemlerini, kullanılan araç, gereç ve aletleri, bunların kullanım biçimlerini kapsayan uygulama bilgisi, uygulayım bilimi

2- İnsanın maddi çevresini denetlemek ve değiştirmek amacıyla geliştirdiği araç gereçlerle bunlara ilişkin bilgilerin tümü.

Bu tanıma ek olarak Meşe'ye (2020) göre bilimsel bilginin sistematik şekilde uygulamaya aktarılmasıdır. Turan'a (2020) göre teknoloji, önceden yapamadıklarımızı yapabilmek; zaman, maliyet ve riskten tasarruf etmeye yarayan her türlü araç ve yöntemdir.

Teknoloji denince akla elektronik araçlar gelse de genel anlamda şu tanım yanlış olmayacaktır: İnsanlığın doğuşundan itibaren bugüne getirdiği, hayatı kolaylaştıran her türlü bilgi birikimine teknoloji denir.

Uzaktan Eğitim: Ülkemizde dünyadan 200 yıl sonra gündeme gelse de son yıllarda gelişme fırsatı bulmuştur. Zaman ve mekân sınırı olmadan fırsat eşitliği içinde herkese eğitim sunabilme faaliyetidir. İsteyen herkesin zaman ve mekândan bağımsız şekilde faydalanabileceği, ilgi alanlarına göre öğrenim görebileceği bir ortamdır. Başka bir tanımda; örgün eğitimin gerçekleştiği ortamlardan farklı olarak kurumsal ve iletişim teknolojileri aracılığıyla gerçekleştirilen şeklidir (Arık vd., 2021; Bozkurt, 2017).

Asandaş ve Hacıcaferoğlu'na (2021) göre öğretici ve öğrenenin farklı mekânlarda olduğu, özel ders tasarımı ve teknolojilerini gerektiren planlanmış açık erişimli öğrenme olarak tanımlanmıştır. Koçoğlu ve Aydemir'e (2020) göre ise geniş kitlelere eğitim hizmeti götürebilmek, farklı mekandaki öğretmen ve öğrencilerin, teknolojinin de katkısıyla eğitim-öğretim teknolojilerinin kullanımıyla paylaşımda bulunan sistemdir.

Uzaktan eğitim, engelleri kaldırması açısından demokratik bir eğitim sistemi olarak görülmektedir (Arabacı, 2021). İlk ortaya çıktığında basılı materyal, radyo, televizyon ile yapılmıştır. Özellikle 21.yy'da internet kullanımının eğitim alanında da artmasıyla yaygınlaşmıştır (Koçoğlu & Aydemir, 2020; Çekerol, 2020).

Covid-19 pandemisi nedeniyle uzaktan eğitim birçok kurum tarafından hızlı erişim ve bilgilendirme için kullanılırken, aksayan yüz yüze eğitim-öğretim faaliyetleri de bu yolla sürdürülmektedir (Koçoğlu, 2020).

Yapılandırmacı Yaklaşım: Bilginin doğası ile ilgilenen, bilginin bilen kişiden bağımsız düşünülemediğini iddia eden, öğrenciyi merkeze alarak öğretimin öğretmenin rehberliğinde gerçekleşmesini savunan bir eğitim yaklaşımıdır (Tezci & Köksalan, 2007). Turan'a (2020) göre yapılandırmacı yaklaşım; öğrencilerin bilgiyi kendileri işleyerek kendi öğrenmelerinden sorumlu olduğu yaklaşımdır.

Tanımlara bağlı olarak değişen ve gelişen dünyada eğitim ve öğretmen kavramları yeni anlamlar kazanmıştır. Öğretmenler yapılandırmacı yaklaşım gereği bilgi aktaran konumundan çıkmış, yol gösteren konumuna gelmiştir. Öğrencinin kendi anlamlarını oluşturma fırsatı elde ettiği bu yaklaşımda öğretmen sorumluluğu bir kat daha artmıştır. (Arabacı, 2021; Çekerol, 2020).

Web 2.0: İnsan odaklı ikinci nesil internet hizmetleri olarak tanımlanmıştır. Durağan ve sadece bilgi sunan web sisteminin yerine her türlü içeriğin yüklenebildiği dinamik, güncellenebilir ve etkileşimli araçlardır. Kolay kullanılabilen, bilgiyi tüketen konumundan üreten, işleyen, sorgulayan üretici bir kullanıcı kitlesini hedefleyen teknolojidir. Yapılan çalışmalarda motivasyonu arttıran bir teknoloji olduğu tespit edilmiştir (Bal, 2019).

Webinar: Çevrim içi öğrenme olarak tanımlanabilir. Web ve seminer kelimelerinin senteziyle oluşan bir kavramdır. İnternet üzerinden öğrenci ve öğretmenleri zaman ve mekândan bağımsız, eş zamanlı bir ortamda verilen eğitimlerin genel adıdır (Emmungil & Yılmaz, 2021).

BÖLÜM 2

2. ALAN YAZIN

Uzaktan eğitim süreciyle ilgili pek çok araştırma yapılmıştır. 1980'li yıllardan günümüze kadar farklı araştırmalar yapılmışsa da internet kullanımının yaygınlaşması ile birlikte 21.yy araştırmaları daha güncel kabul edilebilir. Önceki yıllarda yapılan araştırmalarda mektup, radyo veya TV yoluyla yapılan uzaktan eğitim faaliyetleri anlatılırken, günümüzde daha çok bilgisayar, akıllı telefon ve tabletler üzerinden yapılan uzaktan eğitim faaliyetleri araştırılmaktadır.

Ülkemizde ve dünyada etkisini gösteren Covid-19 pandemisi nedeniyle 2020 yılının Mart ayından itibaren pek çok alanda yaygınlaşmaya başlayan uzaktan eğitim faaliyetlerinde Tarih öğretimi konusunda bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu açıdan araştırmamız hem Covid-19 pandemi döneminde gerçekleşen uzaktan eğitim süreci için hem de bundan sonraki ortaöğretim Tarih derslerinin işleniş şeklinde, müfredatında, öğretmen yetiştirme konusunda atılacak adımlar açısından büyük bir boşluğu dolduracaktır.

Arık vd.'nin (2021) çalışması, ortaöğretim kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin uzaktan eğitime ilişkin görüşlerinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır. Araştırmada çeşitli illerden 55 ortaöğretim öğrencisine yapılan anket sonucunda veriler elde edilmiştir. Araştırma tek bir ders özelinde değil genel anlamda süreçle ilgili öğrencilerin görüşlerini içermektedir.

Asandaş & Hacıcaferoğlu'nun (2021) çalışması ise salgın sürecinin hem dünyada hem Türkiye'deki etkilerini genel olarak özetlemiştir. Çalışma sonucunda salgın sürecinin fırsat eşitsizliği oluşturduğunu ve dünya nüfusunun yarısının bu süreçte eğitimden faydalanamadığını ortaya koymuştur.

Canpolat & Yıldırım'ın (2021) çalışmasında ortaokulda görev yapmakta olan farklı branşlardan 8 öğretmenin EBA ve uzaktan eğitim süreciyle ilgili görüşleri analiz edilmiştir. Araştırmaya katılan öğretmenlere göre vurgulanan en önemli sorunlar; öğrencilerin internet erişiminin olmaması, elektronik cihaz eksikliği yaşamaları, etkileşimin sınırlı olmasıdır.

Sarımanoğlu'nun (2019) çalışması pandemi öncesinde gerçekleştirilmiş ve öğretmenlerin sınıfta eğitim teknolojilerini kullanımlarıyla ilgilidir. Araştırmada öğretmenlerin teknolojik araç ve gereçleri kullanmada yaşadığı sorunlar ele alınmıştır.

Bal'ın (2019) çalışması da Sarımanoğlu (2019) gibi öğretmenlerin yeni teknolojileri kullanımını belirlemek için yapılmıştır. Web 2.0 araçlarının öğretim ortamlarına sağladığı faydalar sıralanmış ve öğretmenlerin bilgiyi aktarmada teknolojiyi kullanarak materyal tasarımlarının desteklenmesi gerektiğine vurgu yapılmıştır.

Kurnaz vd.'nin (2020) çalışmasında Türkiye genelinde farklı sınıf seviyelerinde görev yapmakta olan 418 öğretmenin uzaktan eğitime ilişkin görüşleri ele alınmıştır. Araştırma sonucunda öğretmenler; ders için materyal bulmakta zorlandıkları, öğrenciler ile az etkileşim içinde olmaları, öğrencilerin dikkat ve motivasyonlarının toplanması ve artırılmasının daha zor olduğu sorunlarından dolayı uzaktan eğitime bakışlarının olumsuz olduğunu dile getirmiştir. Araştırmadaki bir diğer sonuç ise 418 öğretmenin kıdem yılları fark etmeksizin uzaktan eğitim sürecine adaptasyon sorunu yaşadıkları belirtilmiştir. Gerekçe olarak da bütün öğretmenlerin sürece yabancı olması belirtilmiştir.

Çok (2021), araştırmasında öğretmenlerin uzaktan eğitime yönelik özyeterlik algılarını ve karşılaştıkları sorunları ele almıştır. Araştırmada çalışma grubunu Van ili genelinde ilk ve orta dereceli okullarda farklı branşlarda görev yapan 381 öğretmen oluşturmuştur. Araştırma sonucunda uzaktan eğitimde öğretmenlere sadece teknik destek değil, materyal tasarımı ve pedagojik desteğin sağlanması gerektiği vurgulanmıştır.

Sarı & Nayır (2020); pandemi döneminde eğitimin ortaya çıkardığı sorunlar ve fırsatları incelemiştir. Araştırma sonucunda pandemi döneminin pek çok sorun ortaya çıkarmış olmasına karşın eski tip öğretim yöntem ve tekniklerinin yeniden gözden geçirilmesine fırsat yarattığı belirtilmiştir. Teknik, sağlık, materyal, müfredat, öğretmen-öğrenci ilişkisi gibi konularda alternatif bakış açılarını ortaya koymuştur. Araştırmadan elde edilen sonuçlar sürecin, öğretmen kıymetini ortaya çıkardığını ve takdirle birlikte destek görmesi gerektiğini savunmaktadır.

Dünder ve Yeşilyurt'un (2020) araştırması ilköğretim kademesinde Malatya'da görev yapan 30 Sosyal Bilgiler Öğretmeninin EBA özelinde uzaktan eğitim görüşlerini kapsamaktadır. Araştırma sonucunda elde edilen bulgular; çalışma grubundaki öğretmenlerin çoğunlukla EBA'yı müfredatı aktaran bir platform olarak gördüklerini ortaya çıkarmıştır. Bunun dışında Sosyal Bilgiler derslerinde görsel, ses ve uygulama tarzı materyallerin dersin kazanımlarını daha kalıcı ve etkili aktarmaya katkı sağladığı görülmüştür. Araştırmanın sonunda hizmet içi eğitimlerin yapılmasını, EBA kullanan öğretmenlerin ödüllendirilmesi, internet sağlayıcı firmalarla öğretmenlere uygun fiyatlı internet imkânı sunulması ve içeriklerin

zenginleştirilmesi önerilmiştir. Başaran vd.'nin (2021) öğretmenlerin teknoloji kullanımı üzerine yaptıkları araştırmanın sonuçları da kısmen benzer sonuçlar vermiş ve aynı önerilerle sonlandırılmıştır.

Ergüven'in (2021) araştırmasında ortaöğretim kademesinde görev yapmakta olan 307 Tarih öğretmeniyle eğitim teknolojisi konusundaki özyeterlikleri incelenmiştir. Araştırmanın çalışma grubunda yer alan Tarih öğretmenlerinin teknolojiye ilişkin özyeterlikleri %80'in üzerinde "oldukça iyi" olduğu tespit edilmiştir. Bu çalışmayla Tarih öğretmenlerinin teknolojiye bakışımın olumlu olduğu ve kendilerini yeterli gördükleri yorumu yapılabilmektedir.

Bircan'ın (2016) çalışması, teknoloji destekli Tarih öğretiminin öğrencilerin akademik başarılarına etkisini incelemiştir. Çalışma grubunu Ankara ili Çankaya ilçesinde öğrenim gören 119 lise öğrencisi oluşturmuştur. Çalışma grubunun yarısına teknoloji destekli Tarih öğretimi uygulanmış ve diğer grupla aralarında anlamlı derecede farklar gözlenmiştir. Bu da teknolojinin Tarih öğretiminde kullanıldığında kalıcı öğrenmeler olduğunu ispatlamıştır. Ayrıca animasyon teknolojisinin soyut kavramları, olay ve olguları somutlaştırması nedeniyle Tarih öğretiminde kullanılabileceği belirtilmiştir. Bircan, bu teknik sayesinde de kalıcılığın arttığını ifade etmiştir.

Bozkurt'un (2017) uzaktan eğitimin tarihçesi üzerine yaptığı çalışmayla Türkiye ve dünyadaki uzaktan eğitimin ortaya çıkışı, gelişimi ve bugününe ışık tutmuştur. Uzaktan eğitimin Türkiye'de dört önemli aşamadan geçtiğini belirtip bu aşamaları;

- 1- Tartışma ve öneriler; Kavramsal (1923-1955)
- 2- Yazışarak; Mektupla (1956-1975)
- 3- Görsel-işitsel araçlarla; Radyo-Televizyon (1976-1995)
- 4- Bilişim tabanlı; İnternet-Web (1996- ...)

şeklinde dönemlere ayırmıştır. (Bozkurt, 2017).

Can'ın (2020) araştırması ile Covid-19 pandemisinin pedagojik yansımaları incelenmiştir. Yapılan çalışma sonucunda okulun sadece ders anlatılan yerler olmadığı, aynı zamanda öğrenciler için sosyalleşme mekânları olduğunu belirtmiştir.

Ülger'in (2021) çalışmasında krizin fırsata çevrilmesi fikri ön plana alınmıştır. Uzaktan eğitim sürecinde farklı ekonomik düzeydeki çocukların arasındaki uçurumun derinleştiği sonucuna varılmış, iletişimin azalması gibi zararlara da yol açtığı savunulmuştur. Bunun yanında krizin fırsata çevrilebileceği düşüncesi ağır basmış ve eğitim sisteminin yeniden inşası için adımlar atılması gerektiğini savunmuştur.

Uzaktan eğitime öğrenci açısından yaklaşan bir başka araştırma olan Gökbulut'un (2021) araştırmasıyla e-öğrenme, mobil öğrenme, her yerde öğrenme gibi kavramlar ele alınmıştır.

Yükseköğretim kurumlarında Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi dersinin uzaktan eğitim yoluyla verilmesi konusu hem öğrenci hem de öğretim elemanları açısından incelendiği Sığın'ın (2020) Aydın Adnan Menderes Üniversitesi ve Kaya'nın (2020) Kastamonu Üniversitesi örneği, alan için önemli çalışmalardandır. Yapılan araştırmalar sonucunda Sığın'ın (2020) elde ettiği veriler öğrencilerin %62'sinin dersleri hiç takip etmediği, %73'ünün de uzaktan eğitime taraftar olmadığını ortaya koymaktadır. Kaya'nın (2020) araştırmasında da öğrencilerin bağlantı sorunu, cihaz eksikliği ve ders esnasındaki iletişimin eksikliği vurgulanmaktadır.

Uşun ve Kocayigit'in (2020) Burdur ili özelinde 23 farklı kademedeki okuldan, farklı branşlardaki 204 öğretmen ile yaptığı çalışmada öğretmenlerin uzaktan eğitime yönelik tutumları incelenmiştir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin yarıya yakınının pandemi başında uzaktan eğitime dair bilgi sahibi olmadığını tespit etmiştir. Ayrıca öğretmenlerin, uzaktan eğitimin sosyalleşmeyi engellemesi, etkileşim sağlamadaki zorlukları ve dijital ortamda fazla vakit geçirme yönlerinden olumsuz tutuma sahip oldukları belirtilmiştir.

Köstüklü (2006), çalışmasıyla Tarih öğretiminde yöntem, teknik ve materyalleri açıklamış ve bu materyallerin kullanımı konusunda bilgiler vermiştir. Teknolojinin Tarih öğretimine entegre edilmesi gerektiğini vurgulamış ve bunun için tepegöz, bilgisayar, video oynatıcı gibi araçların kullanılmasını önermiştir.

Tarih öğretiminde bilgisayarın kullanımıyla ilgili İpçioğlu'nun (1998) çalışması Tarih disiplininde bilgisayara daha fazla yer ayrılması gerektiğini vurgulamıştır. Tarihsel bilgilerin bilgisayar aracılığıyla yönetilmesini örneklerle açıklaması, alan adına yapılmış önemli çalışmalardandır.

İpçioğlu'nun (2001) alışması Covid-19 pandemi sürecinde uzaktan eğitimde en çok kullandığımız araçlardan olan bilgisayarın Tarih ğretiminde kullanımına dair önemli bilgiler içermektedir. Bilgisayar destekli Tarih ğretimine dair yapılmış geniş çaplı çalışmalar içerisinde yer alması açısından alan yazında yeri büyüktür.

BÖLÜM 3

3. YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, çalışma grubu, veri toplama araçları, verilerin toplanması ve çözümüne yer verilecektir.

3.1. Araştırmanın Modeli

Araştırmamızda uzaktan eğitim sürecinde Tarih öğretiminde yaşanan sorunlar nitel araştırma yöntemiyle incelenecektir. Nitel araştırma yöntemi 1900'lerden itibaren yaygınlaşan pozitivist yaklaşıma karşı, olguları belirlemek amacıyla ortaya çıkmış ve çoğunlukla sosyal bilimlerde kullanılmaya başlanmıştır (Baltacı, 2019). Temel amacı ise algıların ve geçmiş deneyimlerin açığa çıkarılarak incelenmesi ve yorumlanmasıdır (Tekindal & Arsu, 2020).

Nitel araştırma süreci, problemin farkına varma ile başlar. Farkına varılan problemin analiziyle birlikte detayların belirlenmesi ve çözümüne ilişkin yaklaşımın seçilmesi ile devam eder. Daha sonra çalışma tasarlanır, veri toplama işlemi başlar ve toplanan veriler sınıflandırılıp analiz edilir. Analiz edilen veriler yorumlandıktan sonra raporlaştırılır ve süreç sona erer (Baltacı, 2019; Creswell, 2013).

Araştırmamız nitel araştırma modellerinden ve araştırmacılar tarafından çokça tercih edilen modellerden biri olan fenomenolojik (olgubilimsel) araştırma modeliyle ele alınmıştır. Fenomenolojik yaklaşım insanın geçmiş deneyimlerini anlamlandırıp bir olguya dökerek incelemeyi hedefler (Tekindal & Arsu, 2020). Ayrıca bu yaklaşım; bir olayı sadece betimleme değil, araştırmacının yorumuyla bir olgu haline getirilme süreci olarak da tanımlanmaktadır (Creswell, 2013).

Fenomenolojik yaklaşım ile uzaktan eğitim sürecinde hem öğretmenlerin hem de öğrencilerin Tarih öğretimine dair görüşleri, düşünceleri ele alınmış ve yorumlandıktan sonra raporlaştırılmıştır. Nitel araştırma yöntemiyle öğrenci ve öğretmenlerin uzaktan eğitimde Tarih öğretimi hakkındaki algıları betimlenecek, fenomenoloji modeliyle de algılar masaya yatırılıp yorumlanmıştır.

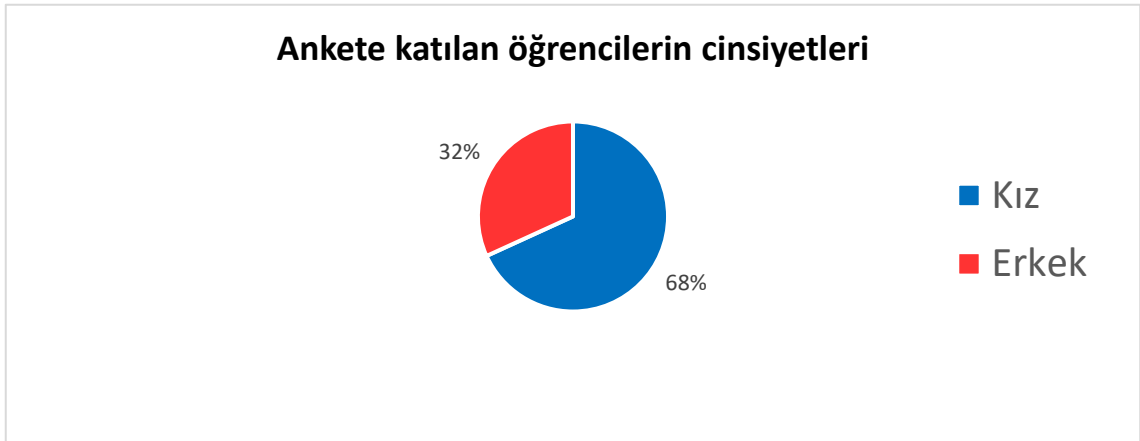
3.2. Araştırmanın Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu 2020-2021 eğitim-öğretim yılında, Tekirdağ ili Çerkezköy ilçesinde bulunan farklı türdeki liselerde görev yapan 16 Tarih öğretmeni ve ortaöğretim kademesinde öğrenim gören (9, 10, 11 ve 12. Sınıf) 264 öğrenci oluşturmaktadır.

Tablo 3.1. Öğrencilerin demografik bilgileri.

Cinsiyet	Frekans (<i>f</i>)	Oran (%)
Kız	180	68
Erkek	84	32
Toplam (N)	264	100

Grafik 3.1. Öğrencilerin demografik bilgileri.

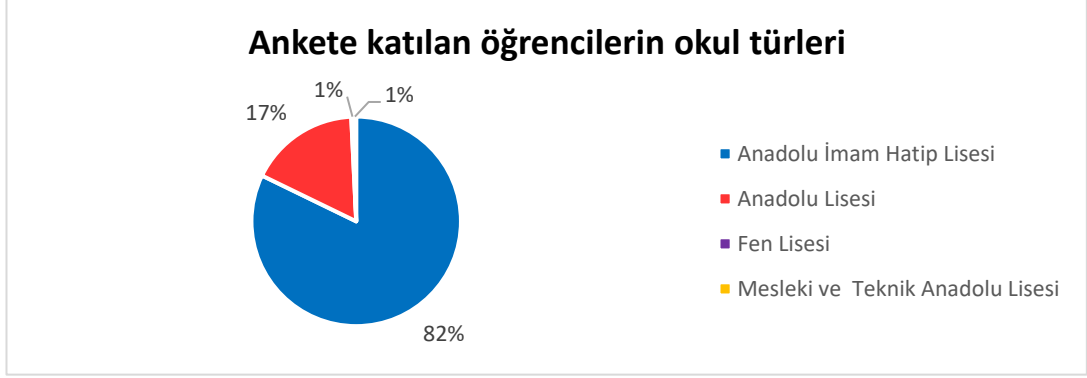

Tablo 3.1 ve Grafik 3.1 incelendiği zaman araştırmaya katılan 264 öğrencinin 180'i kız (%68), 84'ü erkek (%32) olduğu görülmektedir.

Tablo 3.2. Öğrencilerin okul türü.

Okul Türü	Frekans (<i>f</i>)	Oran (%)
Anadolu İmam Hatip Lisesi	217	82,2
Anadolu Lisesi	45	17
Fen Lisesi	1	0,4
Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	1	0,4
Toplam (N)	264	100

Grafik 3.2. Öğrencilerin okul türü.

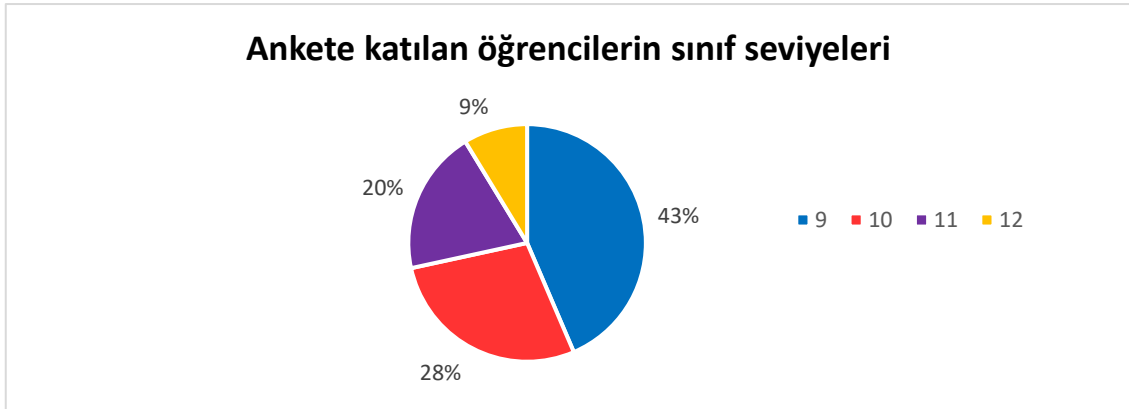

Tablo 3.2 ve Grafik 3.2 incelendiği zaman araştırmaya katılan 264 öğrencinin 217'sinin Anadolu İmam Hatip Lisesi (%82,2), 45'inin Anadolu Lisesi (%17), 1'inin Fen Lisesi (%0,4) ve 1'inin Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi (%0,4) okul türüne devam ettiği görülmektedir.

Tablo 3.3. Öğrencilerin sınıf seviyesi.

Sınıf Seviyesi	Frekans (f)	Oran (%)
9	115	44
10	74	28
11	52	20
12	23	9
Toplam (N)	264	100

Grafik 3.3. Öğrencilerin sınıf seviyesi.

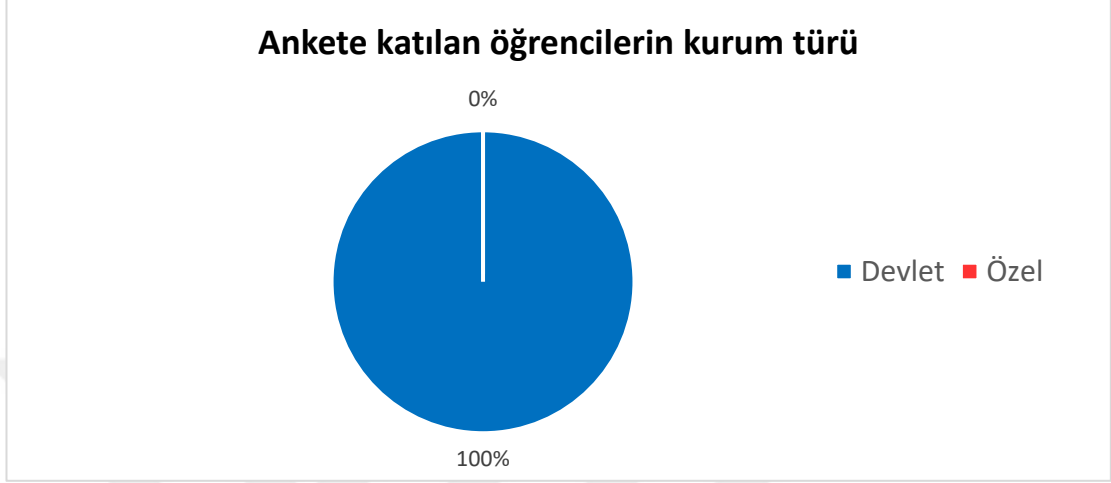

Tablo 3.3 ve Grafik 3.3 incelendiği zaman araştırmaya katılan öğrencilerin 115'inin 9.sınıf (%44), 74'ünün 10.sınıf (%28), 55'inin 11.sınıf (%20) ve 23'ünün 12.sınıf (%9) seviyesinde olduğu görülmektedir.

Tablo 3.4. Öğrencilerin kurum türü.

Kurum	Frekans (<i>f</i>)	Oran (%)
Devlet	264	100
Özel	-	-
Toplam (<i>N</i>)	264	100

Grafik 3.4. Öğrencilerin kurum türü.

Tablo 3.4 ve Grafik 3.4'te görüldüğü üzere araştırmaya katılan 264 öğrencinin tamamı devlet okulunda öğrenim görmektedir.

Tablo 3.5. Öğretmenlerin demografik bilgileri.

		Frekans (<i>f</i>)	Oran (%)
Cinsiyet	Kadın	8	50
	Erkek	8	50
	Toplam (<i>N</i>)	16	100
Mezun olunan fakülte	Eğitim Fakültesi	8	50
	Fen-Edebiyat Fakültesi	8	50
	Toplam (<i>N</i>)	16	100
Öğrenim düzeyi	Yüksek Lisans	9	56
	Lisans	7	44
	Toplam (<i>N</i>)	16	100
Çalıştığınız kurum türü	Devlet Okulu	14	88
	Özel Okul	2	12
	Toplam (<i>N</i>)	16	100
Meslekte kıdem	0-5	6	38
	5-10	5	31
	10-15	3	19
	15 ve üzeri	2	12
	Toplam (<i>N</i>)	16	100

Öğretmenlerin demografik bilgileri Tablo 3.5 'te verilmiştir. Görüldüğü üzere araştırmamıza katılan 16 öğretmenden 8'i kadın (%50), 8'i erkektir (%50). Tarih öğretmenlerinin 8'inin (%50) Eğitim fakültesi mezunu, 8'inin (%50) de Fen-Edebiyat fakültesi mezunu oldukları görülmüştür. Katılımcılardan 9'unun (%56) yüksek lisans, 7'sinin (%44) ise lisans mezunu oldukları görülmektedir. Katılımcı Tarih öğretmenlerinden 14'ü (%88) devlet okulunda, 2'si (%12) özel kurumlarda çalışmaktadır. Son olarak çalışma grubunda yer alan 16 Tarih öğretmenin meslekteki kıdemleri 0-5 yıl aralığında olan 6 (%38), 5-10 aralığında olan 5 (%31), 10-15 yıl aralığında olan 3 (%19), 15 yıl ve üzerinde olanlar ise 2 (%12) kişi olarak belirtilmiştir.

3.3. Veri Toplama Araç ve/veya Teknikleri

Araştırmamızda nitel veri toplama araçlarından yarı yapılandırılmış görüşme aracı kullanılmıştır. Kuzu'ya (2013) göre görüşme; önceden belirlenen ve ciddi bir amaç için hazırlanmış karşılıklı iletişim sürecine verilen isimdir. Görüşme çeşitlerinden biri olan yarı yapılandırılmış görüşme, önceden hazırlanan soruların yanıtların olduğu bir görüşmedir. Tam yapılandırılmış görüşme formuna göre daha esnek olan bir görüşme çeşididir. Katılımcıya kendi görüşlerini daha rahat ifade etme ortamı sağlar (Kuzu, 2013).

Uzaktan eğitimde Tarih öğretimine dair hazırlanan iki ayrı yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanırken sürecin başında ve sonunda iki uzmanın görüşüne sunulmuştur. Formda yer alan sorular, uzman görüşleri neticesinde yeniden düzenlenmiştir. Çelişkili ve net olmayan bazı ifadeler gözden geçirilerek formdan çıkarılması uygun görülmüştür. Hazırlanan iki ölçek, çalışma grubuna uygulanmadan önce pilot uygulama yapılmıştır. Ölçeklerin uygulanması sonrası hem olgusal hem yargısal veriler elde edilmeye çalışılmıştır. Bu iki farklı ölçek, çalışma grubundaki öğretmenlere ayrı, öğrencilere ayrı şekilde uygulanmıştır. Çalışma grubundaki öğretmen ve öğrencilerimizin kişisel görüşlerine yer verdiği gibi genel olarak nesnel cevapların da olacağı maddeler içermektedir.

Yarı yapılandırılmış görüşme formunun başında iki ölçekte de öğrenci ve öğretmenlerin demografik durumlarıyla ilgili sorular bulunmaktadır. Ölçeğin ikinci bölümünde uzaktan eğitimde Tarih öğretimi ile ilgili sorular yer almıştır. Araştırmanın amacı ve planına göre hazırlanan soru listesinde öznel yanıtların verilebileceği açık uçlu sorular ve maddeler halinde işaretlenecek sorular yöneltilmiştir.

3.4. Verilerin Toplanması

Hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formunun etik kurulu izni Necmettin Erbakan Üniversitesi Etik Kurulu Başkanlığı tarafından 19/03/2021 tarihli, 03 toplantı sayısı ve 2021/181 karar no ile alınmıştır (bkz. EK-1).

Araştırmamıza katılan öğretmenlerimize görüşme formu gönüllülük esasına göre uygulanmıştır. Gönüllü katılım için örnek katılım formu hazırlanmış ve çalışma grubuna gönderilmiştir (bkz. EK-2).

Çalışma grubunda yer alan öğrenciler için de katılım, gönüllülük esasıyla uygulanmış ve gerekli vasi onay formları alınmıştır. Araştırmada elde edilen verilerin üçüncü kişilerle paylaşılmayacağına dair taahhütname, araştırmacılara sunulmuştur.

Tekirdağ ili Çerkezköy ilçesinde araştırmanın yapıldığı okullar için Tekirdağ İl Millî Eğitim Müdürlüğü'nden 04/06/2021 tarihli, E-43996270-44-25996632 sayılı yazı ile gerekli resmî izinler alınmıştır (bkz. EK-3, EK-4 ve EK-5). Gerekli izinler alındıktan sonra hem öğretmenlerimiz için hem de öğrenciler için hazırlanan iki ölçeğimiz de 09/06/2021 tarihi ile 16/06/2021 tarihleri arasında Google Formlar aracılığıyla oluşturulan link üzerinden öğrenci ve öğretmenlerimize iletilmiştir (bkz. EK-6 ve EK-7).

3.5. Verilerin Analizi

Hazırlanan ölçek uygulandıktan sonra veriler toplanmış ve elde edilen veriler nitel analiz yöntemlerinden betimsel analiz ile incelenmiştir. Betimsel analizde, edinilen bulgular daha önceden tespit edilmiş olan araştırma konularına göre düzenlenir ve yorumlanır. Karşılaştırmalar yaparak okuyucunun anlayacağı şekilde özetlenir (Kuzu, 2013). Araştırmamızda “Uzaktan eğitimde Tarih öğretimi ve karşılaşılan sorunlar” ele alındığı için betimsel analiz yöntemi aracılığıyla öğretmen ve öğrencilerden gelen cevaplara göre elde edilen veriler incelenmiş ve tablolar yorumlanmıştır. Sonuç olarak problem durumu betimsel analiz sayesinde somut bir gerçeklik olarak masaya yatırılmıştır.

Verilerin analizi sırasında tablo ve grafikler yardımıyla soyut veriler daha somut hale getirilmiştir. Bu tablolarda ve grafiklerde öğretmen ve öğrencilerin verdikleri yanıtlar görülebilecektir. Veriler yorumlanırken araştırmanın amacı ve önemi, varsayımlar, sınırlılıklar, araştırma modeli göz önünde tutulmuştur. Değişken ve

maddelerin tümü dikkate alınmış, genel yargılardan uzak durarak titiz bir şekilde her maddeye verilen yanıtlar veri analizi sırasında yorumlanmıştır.

BÖLÜM 4

4. BULGULAR

Araştırmamızın bu bölümünde öğretmen ve öğrencilere yöneltilen görüşme formundaki sorulara verilen cevaplar incelenmiştir. Söz konusu bulgular öğretmen yanıtları ve öğrenci yanıtları şeklinde iki başlıkta değerlendirilmiştir.

4.1. Uzaktan Eğitimde Tarih Öğretiminde Karşılaşılan Sorunlara Dair Öğretmen Cevapları

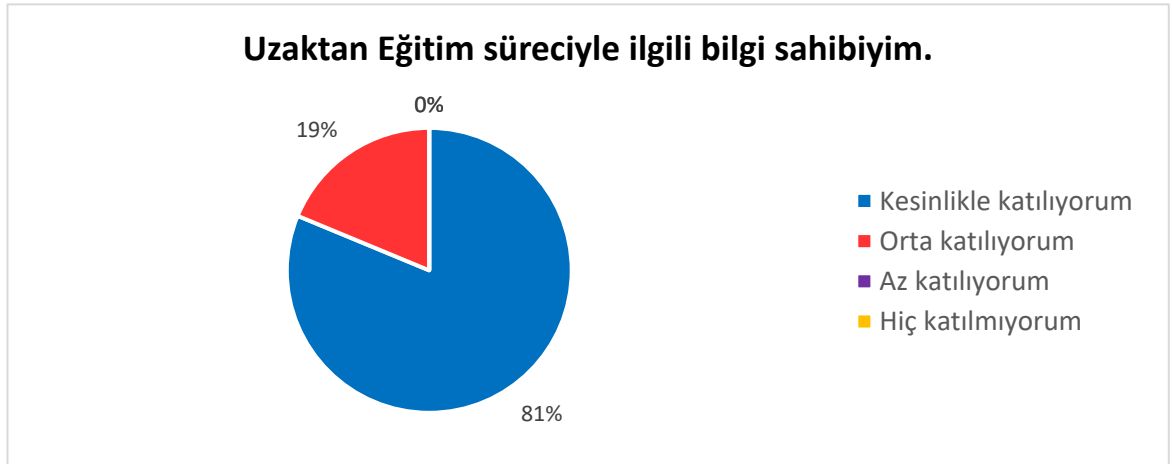
4.1.1. “Uzaktan eğitim konusunda bilgi sahibiyim” ifadesine yönelik öğretmen cevapları

Bu bölümde yöneltilen soruda uzaktan eğitim konusunda Tarih öğretmenlerinin bilgi sahibi olma seviyelerine yönelik cevapları yer almaktadır.

Tablo 4.1. “Uzaktan eğitim konusunda bilgi sahibiyim” ifadesine yönelik öğretmen cevapları.

	Frekans (<i>f</i>)	Oran (%)
Kesinlikle katılıyorum	13	81
Orta katılıyorum	3	19
Az katılıyorum	-	-
Hiç katılmıyorum	-	-
Toplam (N)	16	100

Grafik 4.1. “Uzaktan eğitim konusunda bilgi sahibiyim” ifadesine yönelik öğretmen cevapları.

Tablo 4.1 ve Grafik 4.1 incelendiğinde “Uzaktan eğitim konusunda bilgi sahibiyim” ifadesine 16 Tarih öğretmenin 13’ünün (%81) “kesinlikle katılıyorum”, 3’ünün (%19) “orta katılıyorum” cevabı verdikleri görülmektedir.

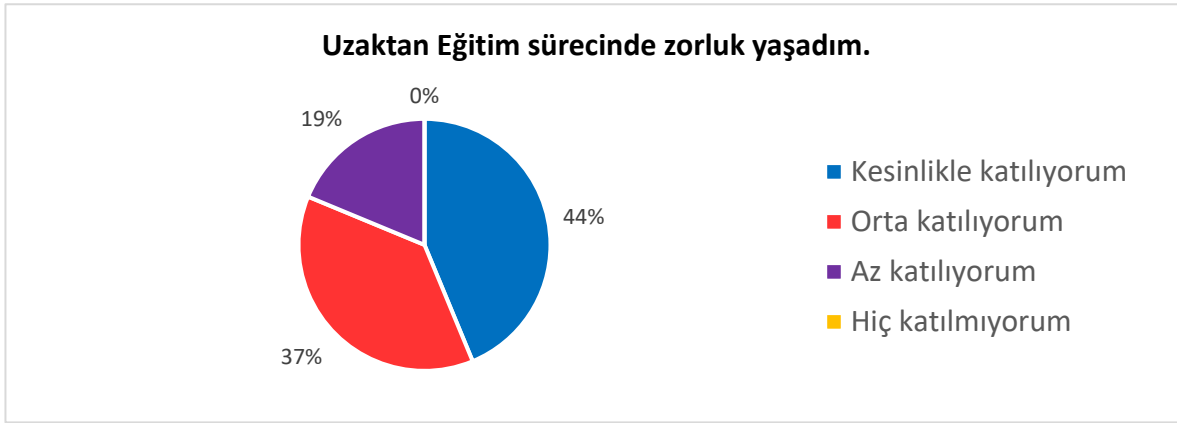
4.1.2. “Uzaktan eğitim sürecinde zorluk yaşadım” ifadesine yönelik öğretmen cevapları

Bu bölümde yöneltilen soruda uzaktan eğitim konusunda Tarih öğretmenlerinin zorluk yaşama seviyelerine yönelik cevapları yer almaktadır.

Tablo 4.2. “Uzaktan eğitim sürecinde zorluk yaşadım” ifadesine yönelik öğretmen cevapları.

	Frekans (<i>f</i>)	Oran (%)
Kesinlikle katılıyorum	7	44
Orta katılıyorum	6	37
Az katılıyorum	3	19
Hiç katılmıyorum	-	-
Toplam (N)	16	100

Grafik 4.2. “Uzaktan eğitim sürecinde zorluk yaşadım” ifadesine yönelik öğretmen cevapları.

Tablo 4.2 ve Grafik 4.2 incelendiğinde “Uzaktan eğitim sürecinde zorluk yaşadım” ifadesine 16 Tarih öğretmenin 7’sinin (%43) “kesinlikle katılıyorum”, 6’sının (%37) “orta katılıyorum” ve 3’ünün (%19) “az katılıyorum” cevabı verdikleri görülmektedir.

4.1.3. “Uzaktan eğitim hakkında bir hizmet içi eğitim aldım” ifadesine yönelik öğretmen cevapları

Bu bölümde yöneltilen soruda Tarih öğretmenlerinin uzaktan eğitim hakkında bir hizmet içi eğitim alma durumlarına yönelik cevapları yer almaktadır.

Tablo 4.3. “Uzaktan eğitim hakkında bir hizmet içi eğitim aldım” ifadesine yönelik öğretmen cevapları.

	Frekans (<i>f</i>)	Oran (%)
Evet	12	75
Hayır	4	25
Toplam (N)	16	100

Grafik 4.3. “Uzaktan eğitim hakkında bir hizmet içi eğitim aldım” ifadesine yönelik öğretmen cevapları.

Tablo 4.3 ve Grafik 4.3 incelendiğinde “Uzaktan eğitim hakkında bir hizmet içi eğitim aldım” ifadesine 16 Tarih öğretmenin 12’sinin (%75) “evet”, 4’ünün (%25) “hayır” cevabı verdikleri görülmektedir.

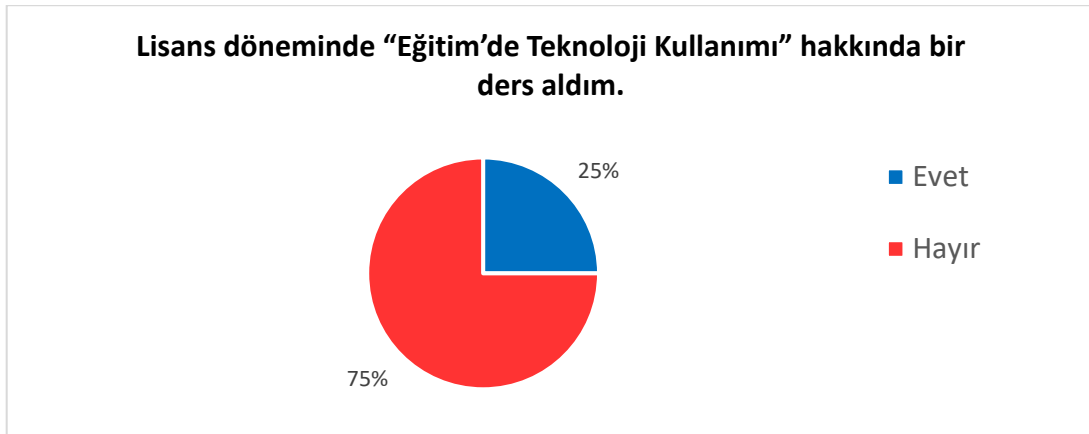
4.1.4. “Lisans döneminde eğitimde teknoloji kullanımı hakkında bir ders aldım” ifadesine yönelik öğretmen cevapları

Bu bölümde yöneltile soruda Tarih öğretmenlerinin lisans döneminde eğitimde teknoloji kullanımı hakkında bir ders alma durumlarına yönelik cevapları yer almaktadır.

Tablo 4.4. “Lisans döneminde eğitimde teknoloji kullanımı hakkında bir ders aldım” ifadesine yönelik öğretmen cevapları.

	Frekans (<i>f</i>)	Oran (%)
Hayır	12	75
Evet	4	25
Toplam (N)	16	100

Grafik 4.4. “Lisans döneminde eğitimde teknoloji kullanımı hakkında bir ders aldım” ifadesine yönelik öğretmen cevapları.

Tablo 4.4 ve Grafik 4.4 incelendiğinde “lisans döneminde eğitimde teknoloji kullanımı hakkında bir ders aldım” ifadesine 16 Tarih öğretmenin 12’sinin (%75) “hayır”, 4’ünün (%25) “evet” cevabı verdikleri görülmektedir.

4.1.5. “Pandemi döneminde uzaktan eğitim konusunda araştırma yaptım” ifadesine yönelik öğretmen cevapları

Bu bölümde yöneltilen soruda Tarih öğretmenlerinin pandemi döneminde uzaktan eğitim konusunda araştırma yapma durumlarına yönelik cevapları yer almaktadır.

Tablo 4.5. “Pandemi döneminde uzaktan eğitim konusunda araştırma yaptım” ifadesine yönelik öğretmen cevapları.

	Frekans (<i>f</i>)	Oran (%)
Evet	9	56
Hayır	7	44
Toplam (N)	16	100

Grafik 4.5. “Pandemi döneminde uzaktan eğitim konusunda araştırma yaptım” ifadesine yönelik öğretmen cevapları.

Tablo 4.5 ve Grafik 4.5 incelendiğinde “pandemi döneminde uzaktan eğitim konusunda araştırma yaptım” ifadesine 16 Tarih öğretmenin 9’unun (%56) “evet”, 7’sinin (%44) “hayır” cevabı verdikleri görülmektedir.

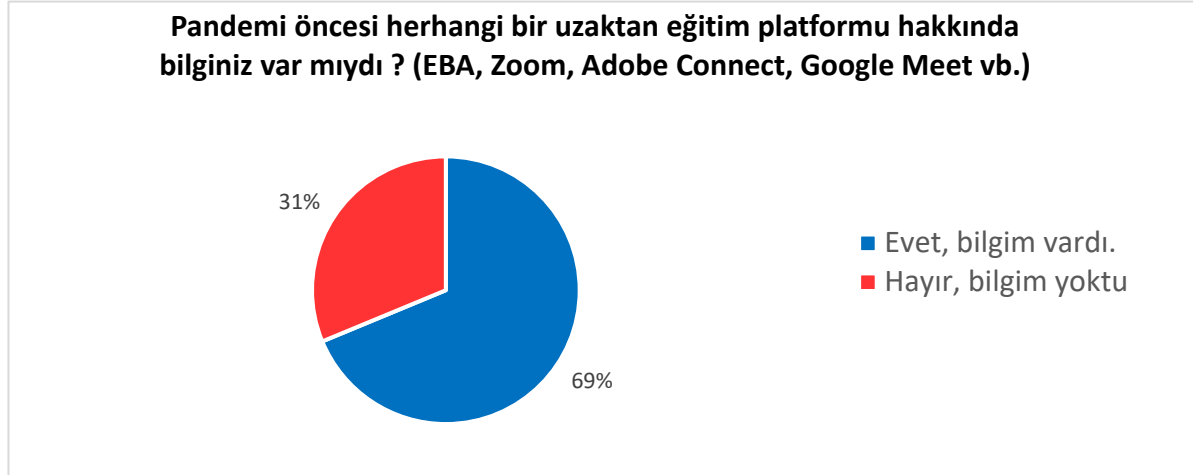
4.1.6. “Pandemi öncesinde herhangi bir uzaktan eğitim platformu hakkında bilginiz var mıydı ?” ifadesine yönelik öğretmen cevapları

Bu bölümde yöneltilen soruda Tarih öğretmenlerinin pandemi öncesinde herhangi bir uzaktan eğitim platformu hakkında bilgi sahibi olma durumlarına yönelik cevapları yer almaktadır.

Tablo 4.6. “Pandemi öncesinde herhangi bir uzaktan eğitim platformu hakkında bilginiz var mıydı ?” ifadesine yönelik öğretmen cevapları.

	Frekans (f)	Oran (%)
Evet, bilgin vardı.	11	69
Hayır, bilgin yoktu.	5	31
Toplam (N)	16	100

Grafik 4.6. “Pandemi öncesinde herhangi bir uzaktan eğitim platformu hakkında bilginiz var mıydı ?” ifadesine yönelik öğretmen cevapları.

Tablo 4.6 ve Grafik 4.6 incelendiğinde “öncesinde herhangi bir uzaktan eğitim platformu hakkında bilginiz var mıydı ?” ifadesine 16 Tarih öğretmenin 11’inin (%69) “evet, bilgin vardı”, 5’inin (%31) “hayır, bilgin yoktu” cevabı verdikleri görülmektedir.

4.1.7. “Tarih branşında teknoloji kullanımını yeterli buluyor musunuz ?” ifadesine yönelik öğretmen cevapları

Bu bölümde yöneltilen soruda Tarih öğretmenlerinin tarih branşında teknoloji kullanımını yeterli bulup bulmama durumlarına yönelik cevapları yer almaktadır.

Tablo 4.7. “Tarih branşında teknoloji kullanımını yeterli buluyor musunuz ?” ifadesine yönelik öğretmen cevapları.

	Frekans (f)	Oran (%)
Hayır	10	62
Evet	6	38
Toplam (N)	16	100

Grafik 4.7. “Tarih branşında teknoloji kullanımını yeterli buluyor musunuz ?” ifadesine yönelik öğretmen cevapları.

Tablo 4.7 ve Grafik 4.7 incelendiğinde “Tarih branşında teknoloji kullanımını yeterli buluyor musunuz ?” ifadesine 16 Tarih öğretmenin 10’unun (%68) “hayır”, 6’sının (%38) “evet” cevabı verdikleri görülmektedir.

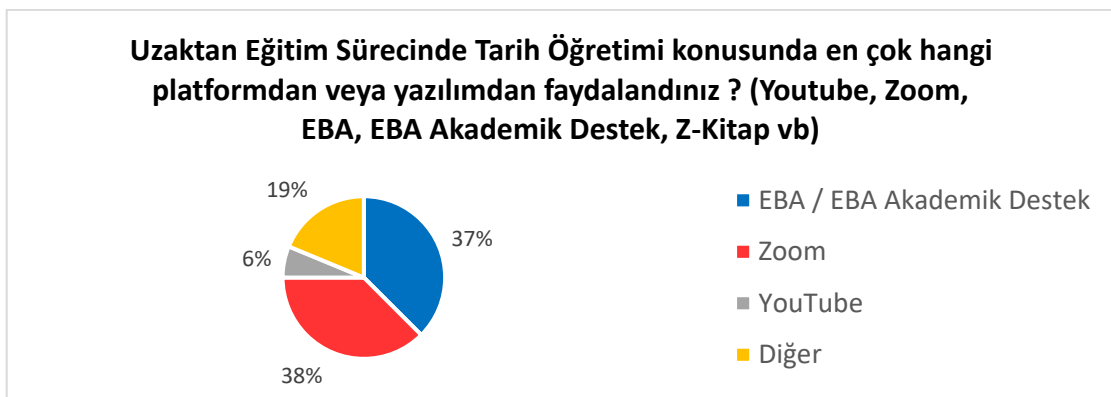
4.1.8. “Uzaktan Eğitim Sürecinde Tarih Öğretimi konusunda en çok hangi platformdan veya yazılımdan faydalandınız ? (Youtube, Zoom, EBA, EBA Akademik Destek, Z-Kitap vb)” ifadesine yönelik öğretmen cevapları

Bu bölümde yöneltilen soruda Tarih öğretmenlerinin uzaktan eğitim sürecinde tarih öğretimi konusunda en çok hangi platformdan yararlandıklarına yönelik cevapları yer almaktadır.

Tablo 4.8. “Uzaktan eğitim sürecinde Tarih öğretimi konusunda en çok hangi platformdan veya yazılımdan faydalandınız ? (YouTube, Zoom, EBA, EBA Akademik Destek, Z-Kitap vb) ifadesine yönelik öğretmen cevapları.

	Frekans (<i>f</i>)	Oran (%)
EBA / EBA Akademik Destek	6	38
Zoom	6	37
Youtube	1	6
Diğer	3	19
Toplam (N)	16	100

Grafik 4.8. “Uzaktan eğitim sürecinde Tarih öğretimi konusunda en çok hangi platformdan veya yazılımdan faydalandınız ? (YouTube, Zoom, EBA, EBA Akademik Destek, Z-Kitap vb) ifadesine yönelik öğretmen cevapları.

Tablo 4.8 ve Grafik 4.8 incelendiğinde “Uzaktan eğitim sürecinde Tarih öğretimi konusunda en çok hangi platformdan veya yazılımdan faydalandınız ? (YouTube, Zoom, EBA, EBA Akademik Destek, Z-Kitap vb.) ifadesine 16 Tarih öğretmenin 6’sının (%38) “EBA ve EBA Akademik Destek”, 6’sının (%37) “Zoom”, 3’ünün (%19) “diğer” ve 1’inin (%6) “YouTube” cevabı verdikleri görülmektedir.

4.1.9. “Öğrencilerinize dijital ortamda içerik hazırlar mısınız ?” ifadesine yönelik öğretmen cevapları

Bu bölümde yöneltilen soruda Tarih öğretmenlerinin öğrencilerine dijital ortamda içerik hazırlama durumlarına yönelik cevapları yer almaktadır.

Tablo 4.9. “Öğrencilerinize dijital ortamda içerik hazırlar mısınız ?” ifadesine yönelik öğretmen cevapları.

	Frekans (<i>f</i>)	Oran (%)
Evet	12	75
Hayır	4	25
Toplam (N)	16	100

Grafik 4.9. “Öğrencilerinize dijital ortamda içerik hazırlar mısınız ?” ifadesine yönelik öğretmen cevapları.

Tablo 4.9 ve Grafik 4.9 incelendiğinde “Öğrencilerinize dijital ortamda içerik hazırlar mısınız ?” ifadesine 16 Tarih öğretmenin 12’sinin (%75) “evet”, 4’ünün (%25) “hayır” cevabı verdikleri görülmektedir.

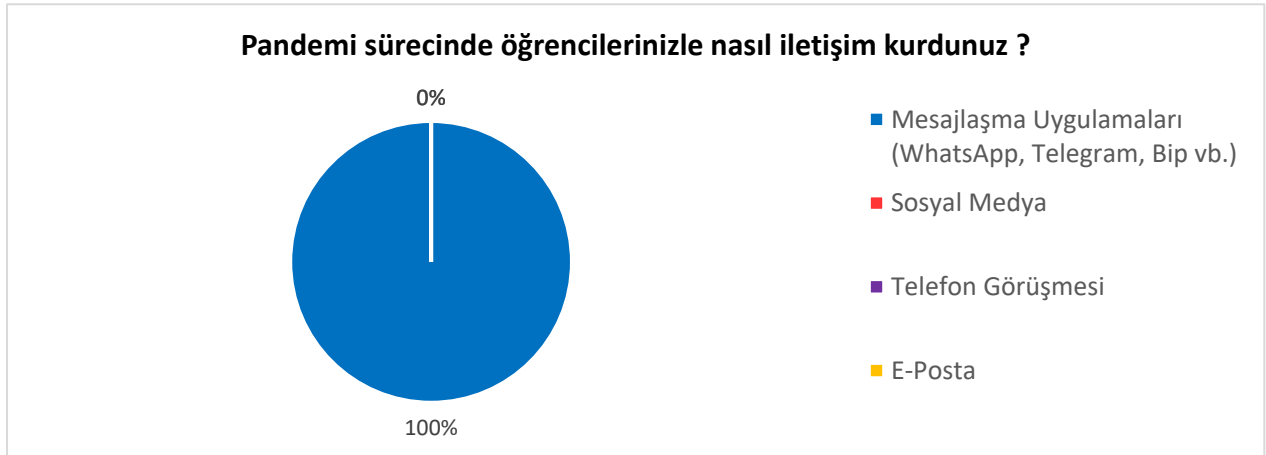
4.1.10. “Pandemi sürecinde öğrencilerinizle nasıl iletişim kurdunuz ?” ifadesine yönelik öğretmen cevapları

Bu bölümde yöneltilen soruda Tarih öğretmenlerinin pandemi sürecinde öğrencileriyle nasıl iletişim kurduklarına yönelik cevapları yer almaktadır.

Tablo 4.10. “Pandemi sürecinde öğrencilerinizle nasıl iletişim kurdunuz” ifadesine yönelik öğretmen cevapları.

	Frekans (f)	Oran (%)
Mesajlaşma Uygulamaları (WhatsApp, Telegram, Bip vb.)	16	100
Sosyal Medya	-	-
Telefon Görüşmesi	-	-
E-Posta	-	-
Toplam (N)	16	100

Grafik 4.10. “Pandemi sürecinde öğrencilerinizle nasıl iletişim kurdunuz” ifadesine yönelik öğretmen cevapları.

Tablo 4.10 ve Grafik 4.10 incelendiğinde “Pandemi sürecinde öğrencilerinizle nasıl iletişim kurdunuz ?” ifadesine 16 Tarih öğretmenin 16’sının da (%100) “mesajlaşma uygulamaları” cevabı verdikleri görülmektedir.

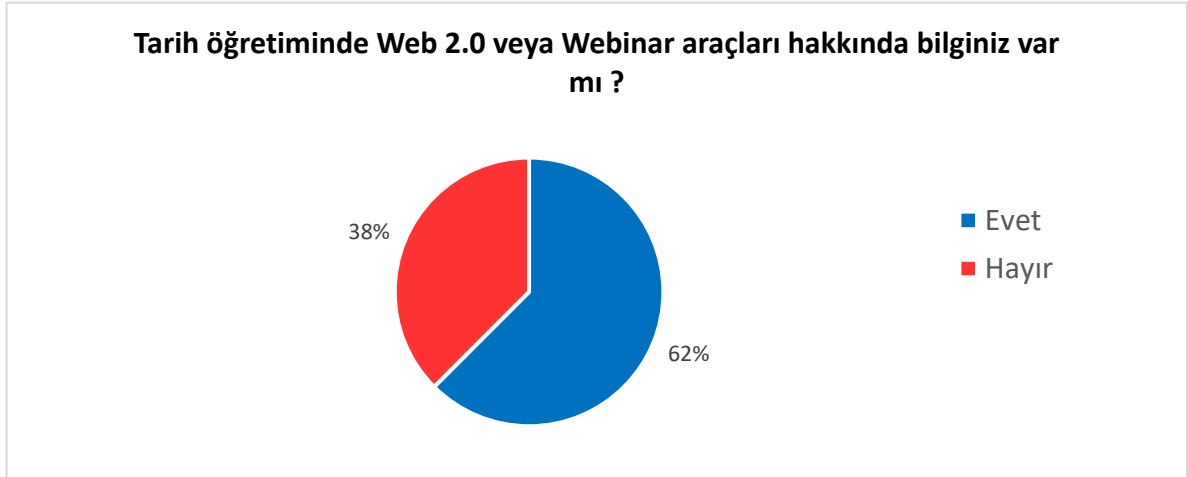
4.1.11. “Tarih öğretiminde web 2.0 veya webinar araçları hakkında bilginiz var mı ?” ifadesine yönelik öğretmen cevapları

Bu bölümde yöneltilen soruda Tarih öğretmenlerinin Tarih öğretiminde Web 2.0 veya Webinar ifadeleri ve araçları hakkında bilgi sahibi olma durumlarına yönelik cevapları yer almaktadır.

Tablo 4.11. “Tarih öğretiminde web 2.0 veya webinar araçları hakkında bilginiz var mı ?” ifadesine yönelik öğretmen cevapları.

	Frekans (f)	Oran (%)
Evet	10	63
Hayır	6	37
Toplam (N)	16	100

Grafik 4.11. “Tarih öğretiminde web 2.0 veya webinar araçları hakkında bilginiz var mı ?” ifadesine yönelik öğretmen cevapları.

Tablo 4.11 ve Grafik 4.11 incelendiğinde “Tarih öğretiminde Web 2.0 veya Webinar araçları hakkında bilginiz var mı ?” ifadesine 16 Tarih öğretmenin 10’unun (%63) “evet”, 6’sının (%37) “hayır” cevabı verdikleri görülmektedir.

4.2. Uzaktan Eğitimde Tarih Öğretiminde Karşılaşılan Sorunlara Dair Öğrenci Cevapları

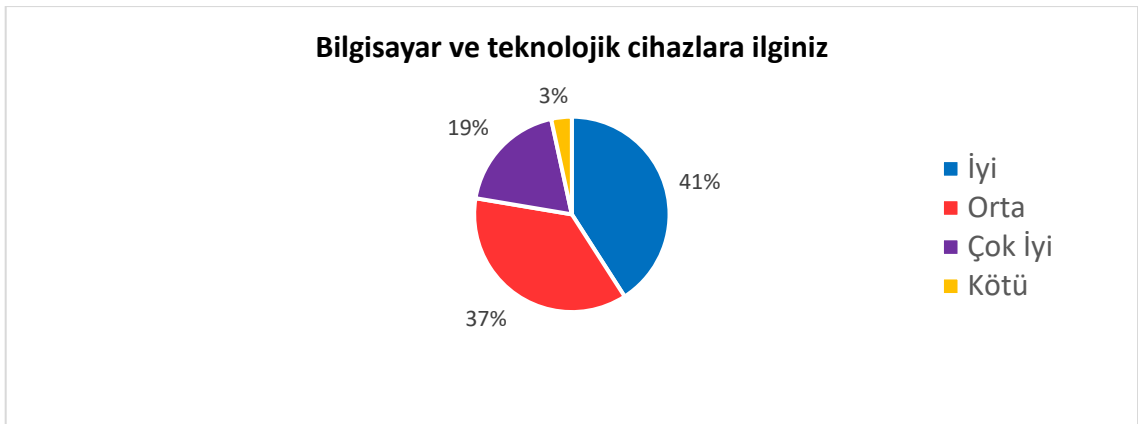
4.2.1. “Bilgisayar ve teknolojik cihazlara ilginiz” ifadesine yönelik öğrenci cevapları

Bu bölümde araştırmanın çalışma grubunda yer alan ortaöğretim öğrencilerine bilgisayar ve teknolojik cihazlara ilgilerine yönelik cevapları yer almaktadır.

Tablo 4.12 “Bilgisayar ve teknolojik cihazlara ilginiz” ifadesine yönelik öğrenci cevapları.

	Frekans (<i>f</i>)	Oran (%)
İyi	108	41
Orta	97	37
Çok İyi	50	19
Kötü	9	3
Toplam (N)	264	100

Grafik 4.12 “Bilgisayar ve teknolojik cihazlara ilginiz” ifadesine yönelik öğrenci cevapları.

Tablo 4.12 ve Grafik 4.12 incelendiğinde “Bilgisayar ve teknolojik cihazlara ilginiz” ifadesine 264 öğrencinin 50’si (%19) “çok iyi”, 108’i (%41) “iyi”, 97’si (%37) “orta” ve 9’u (%3) “kötü” cevabı verdikleri görülmektedir.

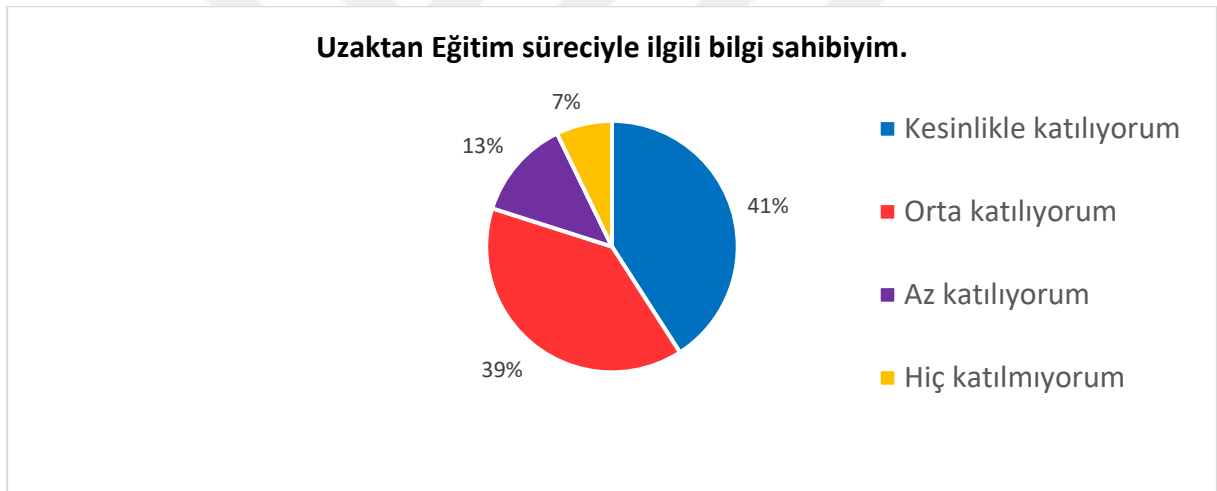
4.2.2. “Uzaktan eğitim süreciyle ilgili bilgi sahibiyim” ifadesine yönelik öğrenci cevapları

Bu bölümde araştırmanın çalışma grubunda yer alan ortaöğretim öğrencilerine uzaktan eğitim süreciyle ilgili bilgi sahibi olma durumlarına yönelik cevapları yer almaktadır.

Tablo 4.13 “Uzaktan eğitim süreciyle ilgili bilgi sahibiyim” ifadesine yönelik öğrenci cevapları.

	Frekans (<i>f</i>)	Oran (%)
Kesinlikle katılıyorum	108	41
Orta katılıyorum	103	39
Az katılıyorum	34	13
Hiç katılmıyorum	19	7
Toplam (N)	264	100

Grafik 4.13 “Uzaktan eğitim süreciyle ilgili bilgi sahibiyim” ifadesine yönelik öğrenci cevapları.

Tablo 4.13 ve Grafik 4.13 incelendiğinde “Uzaktan eğitim süreciyle ilgili bilgi sahibiyim” ifadesine 264 öğrencinin 108’inin (%41) “kesinlikle katılıyorum”, 103’ünün (%39) “orta katılıyorum”, 34’ünün (%13) “az katılıyorum” ve 19’unun (%7) “hiç katılmıyorum” cevabı verdikleri görülmektedir.

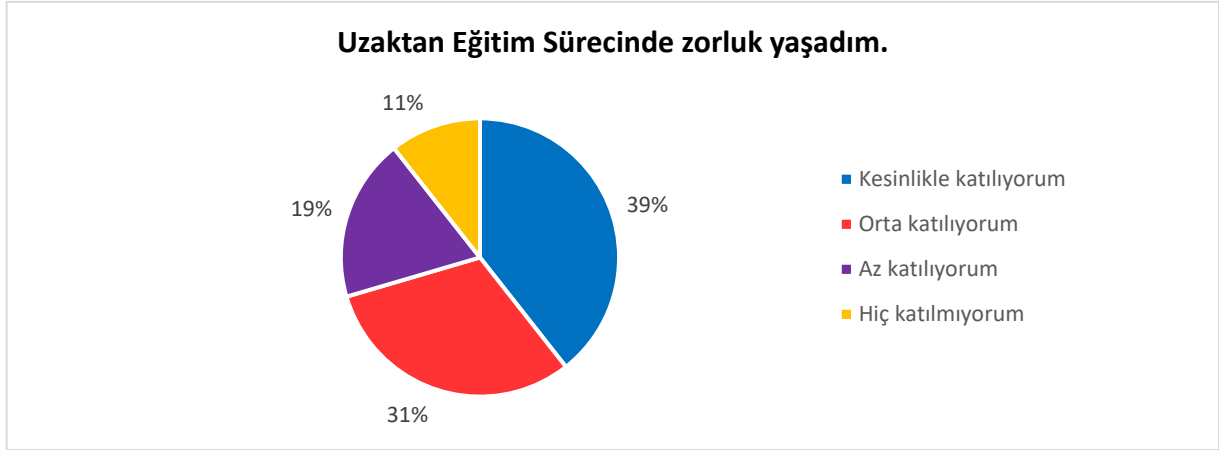
4.2.3. “Uzaktan eğitim sürecinde zorluk yaşadım” ifadesine yönelik öğrenci cevapları

Bu bölümde araştırmanın çalışma grubunda yer alan ortaöğretim öğrencilerine uzaktan eğitim sürecinde zorluk yaşama durumlarına yönelik cevapları yer almaktadır.

Tablo 4.14 “Uzaktan eğitim sürecinde zorluk yaşadım” ifadesine yönelik öğrenci cevapları.

	Frekans (f)	Oran (%)
Kesinlikle katılıyorum	104	39
Orta katılıyorum	82	31
Az katılıyorum	50	19
Hiç katılmıyorum	28	11
Toplam (N)	264	100

Grafik 4.14 “Uzaktan eğitim sürecinde zorluk yaşadım” ifadesine yönelik öğrenci cevapları.

Tablo 4.14 ve Grafik 4.14 incelendiğinde “Uzaktan eğitim sürecinde zorluk yaşadım” ifadesine 264 öğrencinin 104’ünün (%39) “kesinlikle katılıyorum”, 82’sinin (%31) “orta katılıyorum”, 50’sinin (%19) “az katılıyorum” ve 28’inin (%11) “hiç katılmıyorum” cevabı verdikleri görülmektedir.

4.2.4. “Uzaktan eğitim hakkında bilgilendirildiniz mi ?” ifadesine yönelik öğrenci cevapları

Bu bölümde araştırmanın çalışma grubunda yer alan ortaöğretim öğrencilerine uzaktan eğitim hakkında bilgilendirilme durumlarına yönelik cevapları yer almaktadır.

Tablo 4.15 “Uzaktan eğitim hakkında bilgilendirildiniz mi ?” ifadesine yönelik öğrenci cevapları.

	Frekans (f)	Oran (%)
Evet	211	80
Hayır	53	20
Toplam (N)	264	100

Grafik 4.15 “Uzaktan eğitim hakkında bilgilendirildiniz mi ?” ifadesine yönelik öğrenci cevapları.

Tablo 4.15 ve Grafik 4.15 incelendiğinde “Uzaktan eğitim hakkında bilgilendirildiniz mi ?” ifadesine 264 öğrencinin 211’inin (%80) “evet”, 53’ünün (%20) “hayır” cevabı verdikleri görülmektedir.

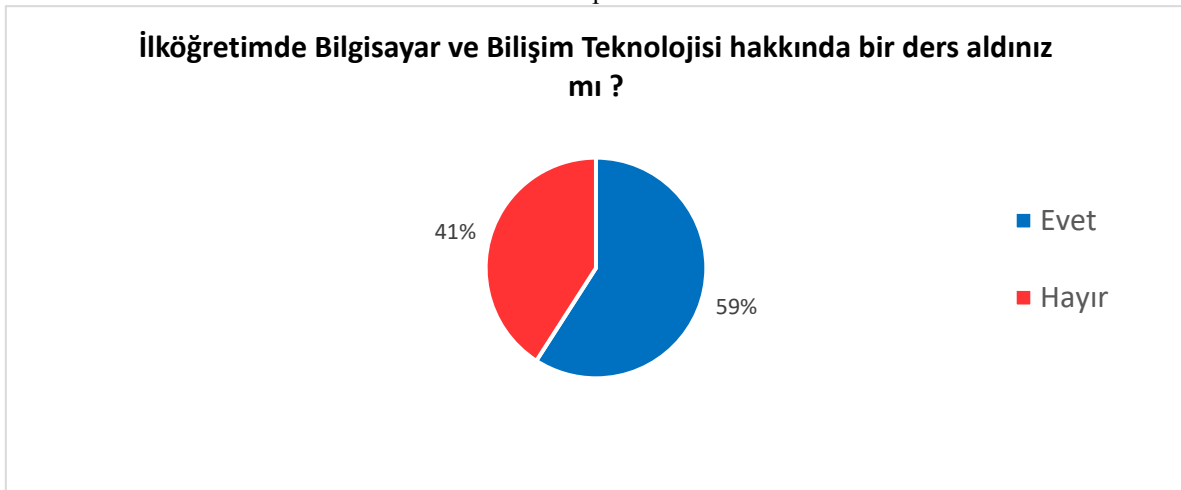
4.2.5. “İlköğretimde bilgisayar ve bilişim teknolojisi hakkında bir ders aldınız mı ?” ifadesine yönelik öğrenci cevapları

Bu bölümde araştırmanın çalışma grubunda yer alan ortaöğretim öğrencilerinin ilköğretimde bilgisayar veya bilişim teknolojileri dersi alma durumlarına yönelik cevapları yer almaktadır.

Tablo 4.16 “İlköğretimde bilgisayar ve bilişim teknolojisi dersi aldınız mı ?” ifadesine yönelik öğrenci cevapları.

	Frekans (<i>f</i>)	Oran (%)
Evet	156	59
Hayır	108	41
Toplam (N)	264	100

Grafik 4.16 “İlköğretimde bilgisayar ve bilişim teknolojisi dersi aldınız mı ?” ifadesine yönelik öğrenci cevapları.

Tablo 4.16 ve Grafik 4.16 incelendiğinde “İlköğretimde bilgisayar e bilişim teknolojisi hakkında bir ders aldınız mı ?” ifadesine 264 öğrencinin 156’sının (%59) “evet”, 108’inin (%41) “hayır” cevabı verdikleri görülmektedir.

4.2.6. “Pandemi döneminde uzaktan eğitim konusunda araştırma yaptınız mı ?” ifadesine yönelik öğrenci cevapları

Bu bölümde araştırmanın çalışma grubunda yer alan ortaöğretim öğrencilerinin pandemi döneminde uzaktan eğitim konusunda araştırma yapma durumlarına yönelik cevapları yer almaktadır.

Tablo 4.17 “Pandemi döneminde uzaktan eğitim konusunda araştırma yaptınız mı ?” ifadesine yönelik öğrenci cevapları.

	Frekans (<i>f</i>)	Oran (%)
Evet	134	51
Hayır	130	49
Toplam (N)	264	100

Grafik 4.17 “Pandemi döneminde uzaktan eğitim konusunda araştırma yaptınız mı ?” ifadesine yönelik öğrenci cevapları.

Tablo 4.17 ve Grafik 4.17 incelendiğinde “pandemi döneminde uzaktan eğitim konusunda bir araştırma yaptınız mı ?” ifadesine 264 öğrencinin 134’ünün (%51) “evet”, 130’unun (%49) “hayır” cevabı verdikleri görülmektedir.

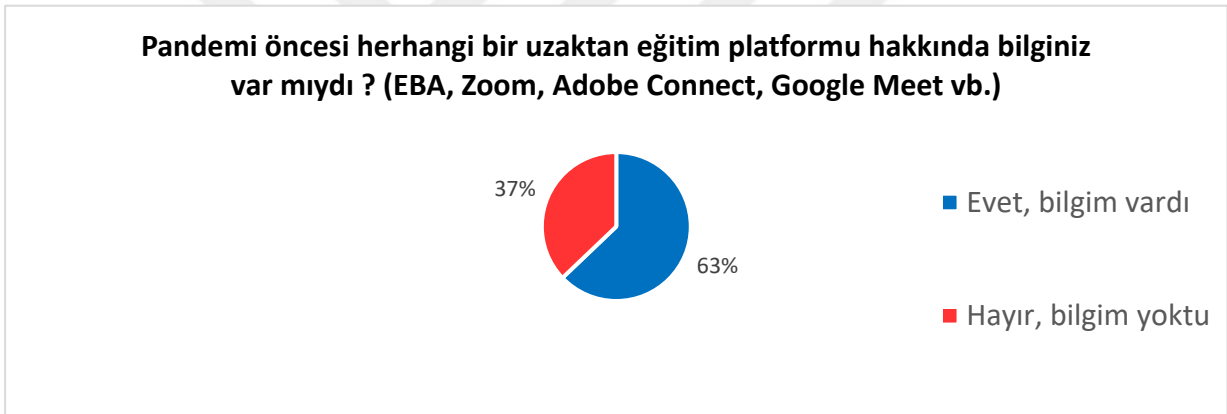
4.2.7. “Pandemi öncesi herhangi bir uzaktan eğitim platformu hakkında bilginiz var mıydı ? (EBA, Zoom, Adobe Connect, Google Meet vb.)” ifadesine yönelik öğrenci cevapları

Bu bölümde araştırmanın çalışma grubunda yer alan ortaöğretim öğrencilerinin pandemi öncesi herhangi bir uzaktan eğitim platformu hakkında bilgi sahibi olma durumlarına yönelik cevapları yer almaktadır.

Tablo 4.18 “Pandemi öncesi herhangi bir uzaktan eğitim platformu hakkında bilginiz var mıydı? (EBA, Zoom, Adobe Connect, Google Meet vb.)” ifadesine yönelik öğrenci cevapları.

	Frekans (<i>f</i>)	Oran (%)
Evet, bilгим vardı.	166	63
Hayır, bilгим yoktu.	98	37
Toplam (N)	264	100

Grafik 4.18 “Pandemi öncesi herhangi bir uzaktan eğitim platformu hakkında bilginiz var mıydı? (EBA, Zoom, Adobe Connect, Google Meet vb.)” ifadesine yönelik öğrenci cevapları.

Tablo 4.18 ve Grafik 4.18 incelendiğinde “pandemi öncesi herhangi bir uzaktan eğitim platformu hakkında bilginiz var mıydı?” ifadesine 264 öğrencinin 166’sının (%63) “evet, bilгим vardı”, 98’inin (%37) “hayır, bilгим yoktu” cevabı verdikleri görülmektedir.

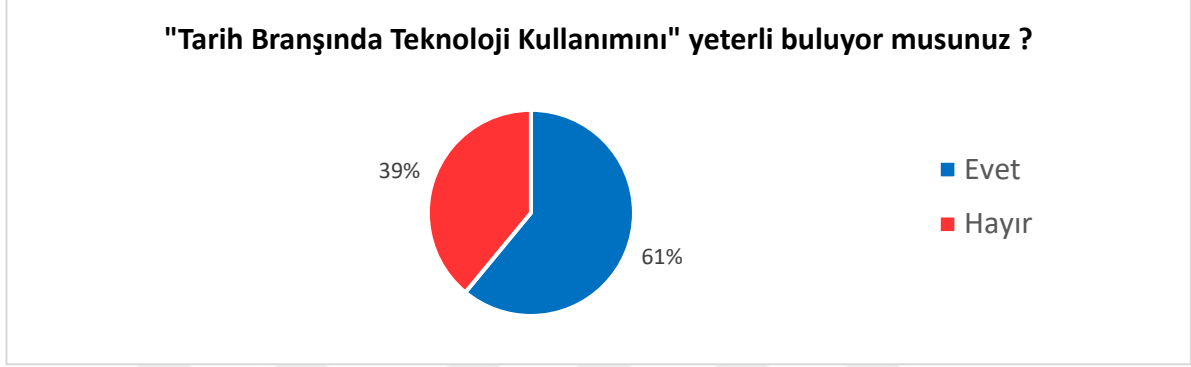
4.2.8. “Tarih branşında teknoloji kullanımını yeterli buluyor musunuz ?” ifadesine yönelik öğrenci cevapları

Bu bölümde araştırmanın çalışma grubunda yer alan ortaöğretim öğrencilerinin Tarih branşında teknoloji kullanımını yeterli bulup bulmama durumlarına yönelik cevapları yer almaktadır.

Tablo 4.19. “Tarih branşında teknoloji kullanımını yeterli buluyor musunuz ?” ifadesine yönelik öğrenci cevapları.

	Frekans (<i>f</i>)	Oran (%)
Evet	161	61
Hayır	103	39
Toplam (N)	264	100

Grafik 4.19. “Tarih branşında teknoloji kullanımını yeterli buluyor musunuz ?” ifadesine yönelik öğrenci cevapları.

Tablo 4.19 ve Grafik 4.19 incelendiğinde “Tarih branşında teknoloji kullanımını yeterli buluyor musunuz ?” ifadesine 264 öğrencinin 161’inin (%61) “evet”, 103’ünün (%39) “hayır” cevabı verdikleri görülmektedir.

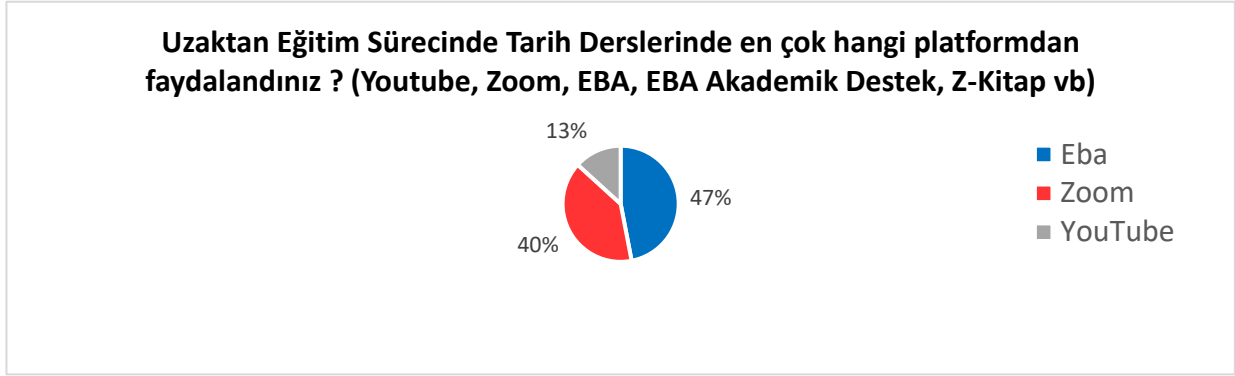
4.2.9. “Uzaktan eğitim sürecinde tarih derslerinde en çok hangi platformdan yararlandınız ? (YouTube, EBA, Zoom vb.)” ifadesine yönelik öğrenci cevapları

Bu bölümde araştırmanın çalışma grubunda yer alan ortaöğretim öğrencilerinin uzaktan eğitim sürecinde tarih derslerinde en çok kullanılan platform hakkında verdikleri cevaplar yer almaktadır.

Tablo 4.20. “Uzaktan eğitim sürecinde tarih derslerinde en çok hangi platformdan yararlandınız ? (YouTube, EBA, Zoom vb.)” ifadesine yönelik öğrenci cevapları.

	Frekans (<i>f</i>)	Oran (%)
EBA	124	47
Zoom	105	40
Youtube	35	13
Toplam (N)	264	100

Grafik 4.20. “Uzaktan eğitim sürecinde tarih derslerinde en çok hangi platformdan yararlandınız ? (YouTube, EBA, Zoom vb.)” ifadesine yönelik öğrenci cevapları.

Tablo 4.20 ve Grafik 4.20 incelendiğinde “Uzaktan eğitim sürecinde tarih derslerinde en çok hangi platformdan yararlandınız ? (YouTube, EBA, Zoom vb.)” ifadesine 264 öğrencinin 124’ünün (%47) “EBA”, 105’inin (%40) “Zoom” ve 35’inin (%13) “YouTube” cevabı verdikleri görülmektedir.

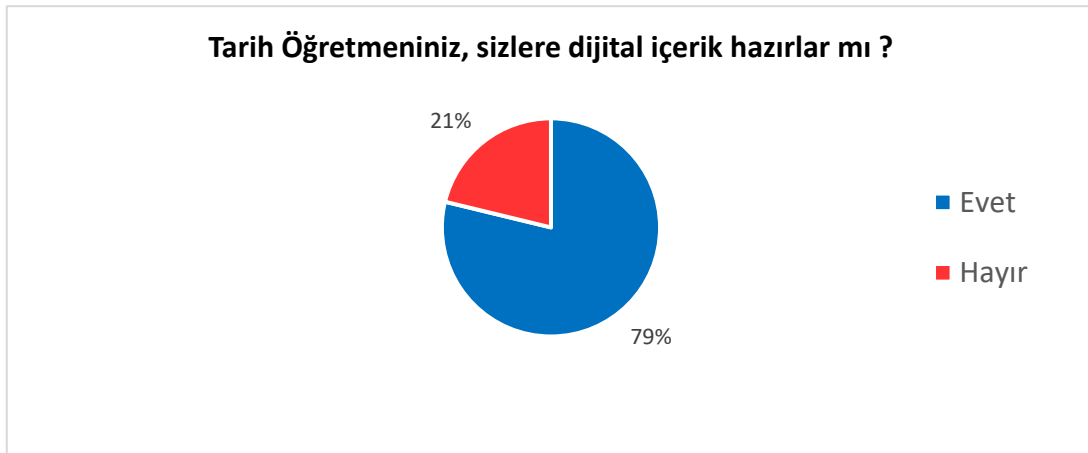
4.2.10. “Tarih öğretmeniniz size dijital içerik hazırlar mı ?” ifadesine yönelik öğrenci cevapları

Bu bölümde araştırmanın çalışma grubunda yer alan ortaöğretim öğrencilerinin Tarih öğretmenlerinin dijital içerik hazırlama durumları hakkında verdikleri cevaplar yer almaktadır.

Tablo 4.21. “Tarih öğretmeniniz size dijital içerik hazırlar mı ?” ifadesine yönelik öğrenci cevapları.

	Frekans (<i>f</i>)	Oran (%)
Evet	208	79
Hayır	56	21
Toplam (N)	264	100

Grafik 4.21. “Tarih öğretmeniniz size dijital içerik hazırlar mı ?” ifadesine yönelik öğrenci cevapları.

Tablo 4.21 ve Grafik 4.21 incelendiğinde “Tarih öğretmeniniz size dijital içerik hazırlar mı ?” ifadesine 264 öğrencinin 208’inin (%79) “evet”, 56’sının (%21) “hayır” cevabı verdikleri görülmektedir.

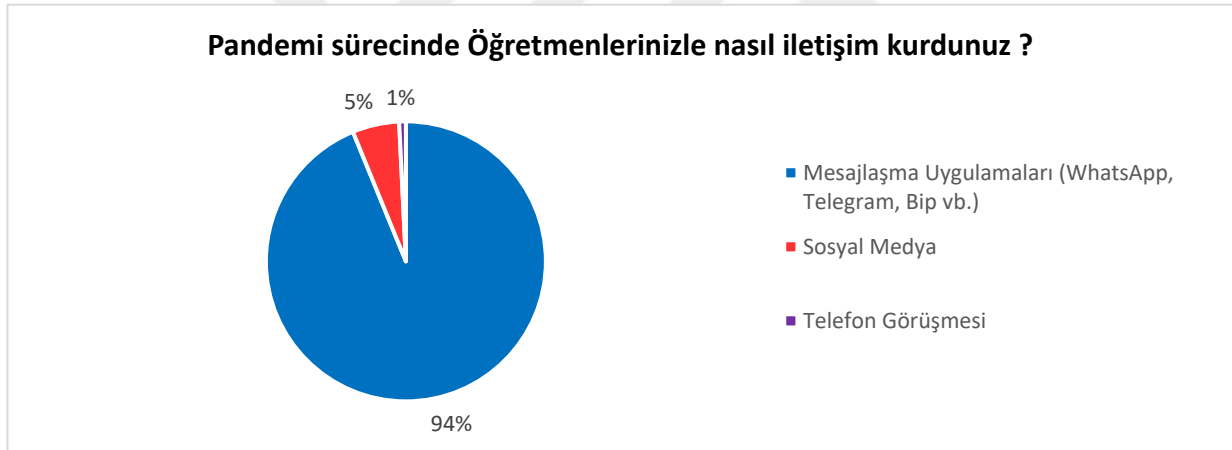
4.2.11. “Pandemi sürecinde Öğretmenlerinizle nasıl iletişim kurdunuz ?” ifadesine yönelik öğrenci cevapları

Bu bölümde araştırmanın çalışma grubunda yer alan ortaöğretim öğrencilerinin Tarih öğretmenleriyle nasıl iletişim kurduklarına dair verdikleri cevaplar yer almaktadır.

Tablo 4.22. “Pandemi sürecinde öğretmeninizle nasıl iletişim kurdunuz ?” ifadesine yönelik öğrenci cevapları.

	Frekans (<i>f</i>)	Oran (%)
Mesajlaşma Uygulamaları (WhatsApp, Telegram, Bip vb.)	243	94
Sosyal Medya	14	5
Telefon Görüşmesi	2	1
Toplam (N)	264	100

Grafik 4.22. “Pandemi sürecinde öğretmeninizle nasıl iletişim kurdunuz ?” ifadesine yönelik öğrenci cevapları.

Tablo 4.22 ve Grafik 4.22 incelendiğinde “pandemi sürecinde öğretmeninizle nasıl iletişim kurdunuz ?” ifadesine 264 öğrencinin 243’ünün (%93) “mesajlaşma uygulamaları”, 14’ünün (%5) “sosyal medya” ve 2’sinin (%1) “telefon görüşmesi” cevabı verdikleri görülmektedir.

4.2.12. “Tarih öğretiminde web 2.0 veya webinar araçları hakkında bilginiz var mı ?” ifadesine yönelik öğrenci cevapları

Bu bölümde araştırmanın çalışma grubunda yer alan ortaöğretim öğrencilerinin Tarih öğretiminde web 2.0 ve webinar hakkında bilgi sahibi olma durumlarına dair verdikleri cevaplar yer almaktadır.

Tablo 4.23. “Tarih öğretiminde web 2.0 veya webinar araçları hakkında bilginiz var mı ?” ifadesine yönelik öğrenci cevapları.

	Frekans (<i>f</i>)	Oran (%)
Hayır	231	87
Evet	33	13
Toplam (N)	264	100

Grafik 4.23. “Tarih öğretiminde web 2.0 veya webinar araçları hakkında bilginiz var mı ?” ifadesine yönelik öğrenci cevapları.

Tablo 4.23 ve Grafik 4.23 incelendiğinde “Tarih öğretiminde web 2.0 veya webinar araçları hakkında bilginiz var mı ?” ifadesine 264 öğrencinin 231’inin (%87) “hayır”, 33’ünün (%13) “evet” cevabı verdikleri görülmektedir.

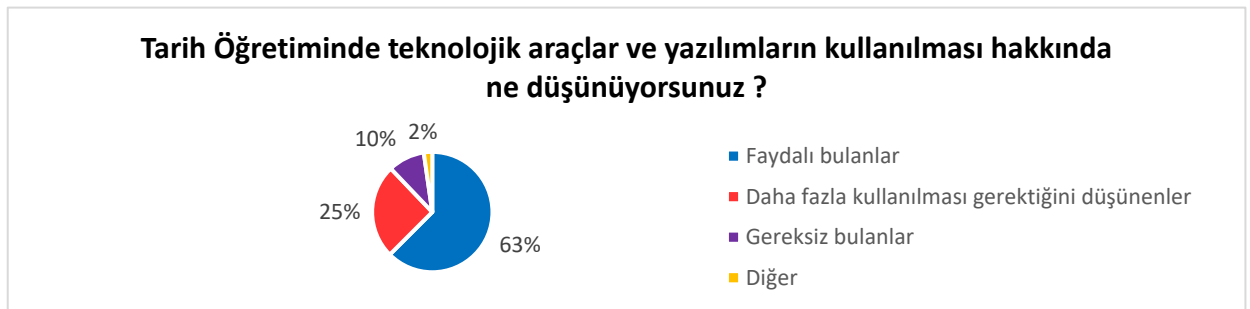
4.2.13. “Tarih öğretiminde teknolojik araçlar ve yazılımların kullanılması hakkında ne düşünüyorsunuz ? ” ifadesine yönelik öğrenci cevapları

Bu bölümde araştırmanın çalışma grubunda yer alan ortaöğretim öğrencilerinin Tarih öğretiminde teknolojik araç ve yazılımların kullanımına dair verdikleri cevaplar yer almaktadır.

Tablo 4.24. “Tarih Öğretiminde teknolojik araçlar ve yazılımların kullanılması hakkında ne düşünüyorsunuz ?” ifadesine yönelik öğrenci cevapları.

	Frekans (<i>f</i>)	Oran (%)
Faydalı bulanlar	165	63
Daha fazla kullanılması gerektiğini düşünenler	67	25
Gereksiz bulanlar	26	10
Diğer	6	2
Toplam (N)	264	100

Grafik 4.24. “Tarih Öğretiminde teknolojik araçlar ve yazılımların kullanılması hakkında ne düşünüyorsunuz ?” ifadesine yönelik öğrenci cevapları.

Tablo 4.24 ve Grafik 4.24 incelendiğinde “Tarih Öğretiminde teknolojik araçlar ve yazılımların kullanılması hakkında ne düşünüyorsunuz ?” ifadesine 264 öğrencinin 165’inin (%63) “faydalı bulduğu”, 67’sinin (%25) “daha fazla kullanılması gerektiği”, 26’sının (%10) “gereksiz bulduğu” ve “diğer cevaplar” (%2) temalarıyla tespit edilmiştir.

BÖLÜM 5

5. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Tartışma

Araştırmamızda uzaktan eğitimde Tarih öğretiminde öğretmen ve öğrencilerin yaşadıkları sorunlar ele alınmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen bulgular bir önceki başlık altında verilmiştir. Elde edilen bulgular bu başlık altında yorumlanmıştır.

Yapılan araştırma sonucunda çalışma grubunda yer alan öğrencilerin demografik bilgileri incelenmiş ve kız öğrencilerin çoğunlukta olduğu görülse de bu sonucun araştırmamızı etkileyecek anlamlı bir veri olmadığı tespit edilmiştir. Çalışma grubunda yer alan öğrencilerin çoğunluğunun Anadolu İmam Hatip Lisesi öğrencisi olduğu görülmüş, ikinci olarak Anadolu Lisesi öğrencilerinin katılım gösterdiği tespit edilmiştir. Bu sonuçta araştırmanın Anadolu İmam Hatip Lisesinde başlamış olması etkili olmuştur. Araştırmaya katılan öğrencilerin çoğunlukla 9.sınıf öğrencisi olduğu tespit edilmiş, bu durumun ortaya çıkmasında 9.sınıf öğrencilerinin ortaöğretim kademesine yeni başlamaları sebebiyle daha istekli ve katılımcı olmalarının etkili olduğu düşünülmektedir. Araştırma izni alınırken devlet okullarında bu araştırmanın yapılacağı bildirildiği için öğrencilerin tamamının devlet okulunda öğrenim görmekte olduğu tespit edilmiştir.

Araştırmanın çalışma grubunda yer alan öğretmenlerin demografik bilgileri incelendiğinde (bkz. Tablo 3.5.) katılımcıların yarısının erkek yarısının kadın olduğu görülse de bu değişken araştırmada anlamlı farklar oluşturmuştur. Yine katılımcıların %50'sinin eğitim fakültesi diğer %50'sinin de fen-edebiyat fakültesi mezunu olduğu görülmüştür. Bu durum fen-edebiyat fakültesinde yer öğrenim gören öğretmenlerin bilgisayar, bilişim ve teknoloji derslerini görme oranında değişikliğe yol açmıştır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin öğrenim düzeylerinde çok büyük farklılıklar görülmemiş, bu verinin uzaktan eğitimde Tarih öğretimi konusuna etki edecek seviyede olmadığı görülmüştür. Araştırmaya katılan Tarih öğretmenlerinden 14'ünün devlet okulunda 2'sinin özel okullarda görev yapması araştırma sırasında teknoloji kullanımı ve uzaktan eğitim hakkında bilgi sahibi olma seviyelerini etkilemiştir. Özel kurumlarda çalışan öğretmenlerin uzaktan eğitime daha kolay adapte oldukları ve daha çeşitli yazılımları kullandıkları bilinmektedir. Mesleki kıdem seviyelerine bakıldığında çalışma grubundaki öğretmenlerin mesleğinin ilk yıllarında olduğu görülmüştür. Bu veri bizlere teknoloji ile daha ilgili bir çalışma grubu olduğu konusunda fikir vermektedir.

Uzaktan eğitim hakkında bilgi sahibi olma düzeyiyle ilgili sorulan soruya öğretmenlerin çoğunlukla bilgi sahibi oldukları cevabını verdikleri görülmüştür. Bu durumda araştırmanın Haziran ayında yapılmış olmasının etkili olduğu düşünülmektedir. Zira Covid-19 pandemisinin başında bu oranın yapılan başka araştırmalarda daha düşük seviyede olduğu görülmüştür. Mart 2020’de başlayan Covid-19 pandemisi sonrası Nisan ayında pilot bölgelerde uzaktan eğitim faaliyetleri başlamış ve uzaktan eğitim hakkında bilgi seviyesi daha da artmıştır.

Formda yer alan başka bir soruda uzaktan eğitim sürecinde zorluk yaşayan öğretmen sayısının bir hayli fazla olduğu görülmüştür. Her ne kadar kısa sürede MEB tarafından uzaktan eğitim faaliyetleri hemen başlamış olsa da bütün dünyada olduğu gibi Çerkezköy ilçesinde görev yapan Tarih öğretmenlerinin de sürece adapte olmakta zorlanmalarının doğal bir sonuç olduğu düşünülmektedir.

Görüşme formunda yer alan diğer soruda Tarih öğretmenlerinin çoğunluğunun uzaktan eğitim hakkında hizmet içi eğitim aldıkları görülmüştür. Bu bulgular bize sürecin başında sorun yaşayan öğretmenlerin bağlı oldukları kurumlardan hizmet içi eğitim alarak yaşadıkları zorlukları bir nebze azaltmak için çaba sarf ettiklerini göstermektedir.

Araştırma grubundaki öğretmenlerin büyük çoğunluğunun lisans döneminde eğitimde teknoloji kullanımı hakkında bir ders almadıkları görülmüştür. Bu sonucun oluşmasında fen-edebiyat fakültesi mezunlarının sayısı ve mesleki kıdemleri 10-15 yıl arasında olan öğretmenlerin sayısının etkili olduğu düşünülmektedir. Çünkü eğitimde teknoloji kullanımı ve materyal tasarımı ile ilgili dersler YÖK tarafından 1998 yılında Eğitim Fakültesi Öğretmen Yetiştirme Lisans Programları’na eklenmiştir (YÖK, 2021). Her ne kadar bu derslerin ekleniş tarihi çok eskiye dayansa da dersleri okutacak olan öğretim görevlilerinin yeterliliğinin az olması sebebiyle derslerden beklenen verim alınamamıştır (Demircioğlu & Turan, 2020).

Araştırmaya katılan Tarih öğretmenlerinden pandemi döneminde uzaktan eğitim ile ilgili araştırma yapan öğretmen sayısının yarı yarıya olması bu konuda öğretmenlerin yeterli bilgiye sahip olmadığını veya bu konuda istekli olmadıklarını ortaya koymaktadır. Bir diğer soru olan pandemi öncesinde öğretmenlerin çoğunun uzaktan eğitim platformları hakkında bilgi sahibi olma durumlarına verdikleri cevaplar, öğretmenlerin yeterli oranda bilgi sahibi olduklarını göstermektedir. Bir önceki soruya verilen cevapta araştırma yapmama sebepleri arasında bu durumun etkili olduğu söylenebilir.

Araştırmada yer alan Tarih öğretmenlerinin kendi branşlarında teknoloji kullanımını yeterli görmedikleri ortaya çıkmıştır. Bu sonuç aslında Tarih öğretmenlerinin teknoloji konusunda bilgi sahibi olduklarını ancak kendilerinin de derslerinde yeterli seviyede teknolojiyi kullanmadıklarını ortaya koymaktadır.

Katılımcı öğretmenlerin çoğunluğunun devlet okullarında görev yapmaları sebebiyle uzaktan eğitim sürecinde çoğunlukla EBA ve Zoom adlı platformları kullandıkları görülmüştür. Diğer yazılımların çok tercih edilmeme sebebinin de devlet okullarında çoğunlukla bu iki platformun kullanılması olduğu yorumu yapılabilir.

Katılımcı öğretmenlerin öğrencilerine dijital içerik hazırlama oranının yüksek olduğu görülmüştür. Bu durum geliştirildiği takdirde bizlere gelecek adına umut vermekte ve öğretmenlerin yeni teknolojileri Tarih öğretiminde kullanabileceklerini ortaya çıkarmıştır.

Pandemi sürecinde öğrencileriyle iletişim kuran öğretmenlerin tümünün popüler olması ve kullanım kolaylığı dolayısıyla mesajlaşma uygulamalarını kullandıkları görülmüştür.

Araştırmamıza katılan öğretmenlerin Web 2.0 ve Webinar araçları konusunda bilgi sahibi olma seviyelerinin ortalamanın üzerinde olduğu görülmüştür. Bu veri bizlere öğretmenlerin lisans döneminde eğitim teknolojisi dersi alma konusundaki eksikliğini daha sonraki yıllarda bireysel çabalarıyla kapattıkları yorumunu yaptırmaktadır.

Uzaktan eğitim konusunda öğrencilerden gelen cevaplar incelendiğinde ortaöğretim öğrencilerinin çoğunlukla bilgisayar ve teknolojik araçlara olan ilgilerinin yüksek seviyede olduğu görülmüştür. Uzaktan eğitim konusunda bu ilgilerinin sonucu olarak bilgi sahibi olma durumlarının yüksek olduğu elde edilen verilerden ortaya çıkan sonuçlardandır. Her ne kadar bilgi ve ilgi sahibi olsalar da katılımcıların büyük çoğunluğu uzaktan eğitim sürecinde zorluk yaşadıklarını ifade etmiştir. Bu sonucun ortaya çıkmasında en büyük etken teknolojik araçlara olan ilgi, tercih ve hobileriyle alakalı iken; Covid-19 pandemisi sebebiyle bir zorunluluk haline gelmesidir.

Uzaktan eğitim sürecinin başında öğrencilerin neredeyse tamamı bilgilendirildiklerini ifade etmiştir. İlköğretim seviyesinde bilgisayar dersi gören öğrenci oranının verilen cevaplardan yola çıkılarak ortalamanın üzerinde olsa da yeterli seviyede olmadığı görülmüştür. Pandemi sürecinde uzaktan eğitim konusunda araştırma yapan öğrenci oranının da bu veriler ışığında yeterli seviyede olmadığı görülmüştür. Verilen cevapların doğru olduğu varsayılırsa

zaman 21.yy'da genç yaştaki çocukların bu eğitimden mahrum kalmaları gelecek yıllarda bu alanda eksiklik hissetmelerine ve uzaktan eğitim konusunda zorluk yaşamalarına sebep olduğu yorumu yapılabilir.

Pandemi süreci öncesinde uzaktan eğitim platformları hakkında bilgi sahibi olma oranlarını çoğunlukla EBA platformu yükseltmiştir. Diğer uygulamalar uzaktan eğitim öncesinde çok sıklıkla kullanılan uygulamalar olmaması ve öğrencilerin bu uygulamalar hakkında bilgi sahibi olmamaları verilen cevaplarda etkili olmuştur.

Çalışma grubunda yer alan ortaöğretim öğrencilerinin ortalamasının üzerinde Tarih öğretiminde teknoloji kullanımını yeterli gördükleri tespit edilmiştir. Bu cevapların ortaya çıkmasında uzaktan eğitim sürecinin getirdiği zorunlulukla birlikte öğretmenlerin hazırladıkları içeriklerin etkili olduğu yorumu yapılabilir.

Çalışma grubunda yer alan öğrencilerin tamamının devlet okulunda öğrenim görmeleri sebebiyle uzaktan eğitim sürecinde çoğunlukla EBA ve Zoom platformlarını kullandıkları görülmüştür.

Öğrencilerin büyük çoğunluğunun Tarih öğretmeninin dijital içerik hazırladığı cevabını vermesi (bkz. Tablo 4.21.) olumlu bir sonuçtur. Uzaktan eğitim süreci öncesinde bu oranın daha alt seviyelerde olduğu yapılan araştırmalarda tespit edilmiş, ancak bu sürecin yarattığı fırsatlardan birinin yeni teknolojilere hem öğretmenlerin hem öğrencilerin ayak uydurduğu yorumunu ortaya çıkarmaktadır (Sarı & Nayır, 2020).

Pandemi sürecinde öğrencilerin öğretmenleriyle iletişim kurmakta çoğunlukla mesajlaşma uygulamaları kullandıkları, bir kısmının da sosyal medya üzerinden iletişim sağladıkları görülmüştür.

Çalışma grubunda yer alan öğrencilere yöneltilen bir diğer soruda, Web 2.0 konusunda neredeyse tamamının bilgi sahibi olmadıkları sonucu ortaya çıkmıştır. Bu durum hem cihaz eksikliği, hem ilköğretimde bilgisayar ve bilişim teknolojileri konusunda ders görmeyenlerin bilgi açısından altyapıya sahip olmadıklarını göz önüne sermektedir.

Tablo 5.1. “Tarih Öğretiminde teknolojik araçlar ve yazılımların kullanılması hakkında ne düşünüyorsunuz ?” ifadesine yönelik öğrenci cevapları.

	Frekans (f)	Oran (%)
Olumlu bulanlar	232	88
Olumsuz bulanlar	26	10
Diğer	6	2
Toplam (N)	264	100

Grafik 5.1. “Tarih Öğretiminde teknolojik araçlar ve yazılımların kullanılması hakkında ne düşünüyorsunuz ?” ifadesine yönelik öğrenci cevapları.

Öğrencilerin Tarih öğretiminde teknoloji kullanımını Tablo 5.1 ve Grafik 5.1 incelendiğinde 264 öğrencinin 232’sinin (%82) faydalı bulunduğu görülmüştür. 26 öğrencinin ise teknoloji kullanımına olumsuz baktığı görülmektedir. Buna göre uzaktan eğitim sürecinde teknolojik uygulama ve yazılımların kullanımının kendilerine faydalı olduğunu düşünen öğrencilerin çoğunlukta olduğu görülmektedir. Çok az sayıda öğrenci, Tarih öğretiminde teknoloji kullanımına olumsuz yaklaştığını ifade etmiştir. Böylece araştırmamızdan hareketle Tarih öğretiminde teknoloji kullanımının hem öğrenciler hem de öğretmenler tarafından arzulanan bir uygulama olduğu sonucu ortaya çıkmaktadır. Buradan hareketle Tarih öğretiminde uzaktan eğitim sürecinin de etkisiyle teknoloji kullanımının artması, ilerleyen yıllarda bu oranın daha da artacağına ve ders kazanımlarının başarıya ulaşacağı düşüncesini akla getirmektedir.

5.2. Sonuç

Tüm dünyayı etkisi altına alan 2019 yılının sonunda ortaya çıkan Covid-19 isimli virüsün pandemiye dönüşmesiyle birlikte dünyada olduğu gibi ülkemizde de uzaktan eğitim bir alternatif olarak tercih edilmiştir. 16 Mart 2020 tarihinde MEB, 25 Mart 2020 tarihinde de YÖK tarafından uzaktan eğitim kararı alınmıştır. Bununla birlikte çeşitli branşlarda uzaktan eğitim ile ilgili araştırmalar yapılmışsa da Tarih öğretimi konusunda ortaöğretim seviyesinde hem öğrenci hem öğretmen görüşlerini içeren bir çalışmanın olmaması bu araştırmanın ortaya çıkmasına sebep olmuştur. Araştırma ile Tarih öğretmenleri ve ortaöğretim öğrencilerinin Tarih öğretimine bakış açılarına, teknoloji kullanımına dair yaklaşımlarına ve pandemi sürecinin beraberinde getirdiği uzaktan eğitimde yaşanan sorunlara ulaşılması hedeflenmiştir.

Araştırmamızda uzaktan eğitim sürecinde Tarih öğretimi konusunda karşılaşılan sorunlar öğretmen ve öğrenci gözünden değerlendirilmiştir. Pandemi tedbirleri; zaman, mekan ve maliyet açısından ekonomik olması sebebiyle oluşturulan ölçeğimiz, Google Formlar ile çalışma grubuna gönderilmiştir. Alınan izinler doğrultusunda bir hafta süren ölçek uygulaması sonuçlandırılmış ve veriler betimsel analiz yöntemiyle analiz edilmiştir. Araştırmamızda öğrencilerin ve öğretmenlerin demografik durumları, cinsiyetleri, teknolojiye ilgi seviyeleri; öğretmenlerin mesleki kıdemleri, mezuniyet seviyeleri, mezun oldukları fakülteler ve Tarih öğretiminde teknoloji kullanımına dair görüşleri ele alınmıştır.

Elde edilen bulgular; öğrenci ve öğretmenlerimizin teknolojik açıdan yeterlilik sahibi olduklarını ancak Tarih öğretimi alanında teknoloji kullanımının faydalı görülse de daha fazla geliştirilmesi gerektiği sonucunu ortaya çıkarmıştır. Özellikle lisans döneminde bilgisayar ve eğitim teknolojisi derslerinin az sayıda öğretmen tarafından alınmış olması bizlere öğretmenlerimizin teknoloji konusundaki ilgilerinin bireysel gayretleri sonucunda arttığını göstermektedir. Ayrıca web 2.0 ve interaktif öğrenme yollarının gittikçe yaygınlaşmasıyla birlikte öğretmenler bu konuda bilgi sahibi olmasına rağmen içerik ve materyal üretimi konusunda yeterli niceliğe ulaşamamışlardır. Hazırlanan dijital içeriklerin çeşitlendirip sayılarının arttırılmasıyla Tarih öğretiminde kullanımının daha yararlı olacağı görüşünde hemfikir olduğu tespit edilmiştir.

Öğretmenlerin hazırlanan içerikleri kullandıkları ve öğrencileriyle dijital içerikler paylaştıkları sonucuna ulaşılmıştır. Buradan öğretmenlerin her ne kadar yeni teknolojilerle

ilgilendikleri sonucu çıksa da yeni teknolojileri derslerinde daha aktif kullanmalarının gerekliliği ortadadır. Çünkü günümüz dünyasında bilgiye ulaşmak çok kolaylaştığı için öğretmenler bilginin kaynağı konumundan çıkmış ve öğrencinin bilgiye ulaşma sürecinde bir rehber konumuna gelmiştir. Bu rol değişimine öğretmenlerin de kendilerini hazırlamaları gerekmektedir. Öğrencilere bilgiyi aktaran değil, bilgiyi sınıf içerisinde yaşatarak işlemesine aracılık etmesi için yeni teknolojilerin kullanımı önem arz etmektedir.

Araştırmada elde edilen bulgulardan hareketle öğrencilerin Tarih öğretiminde teknoloji kullanımına %82 oranında olumlu yaklaştıkları görülmüştür. Buradan hareketle özellikle Tarih dersi gibi soyut bilgilerin çoğunlukta olduğu derslerin somutlaştırılmasının zor olduğu sözel ağırlıklı derslerde teknoloji kullanımının olumlu yansımaları olduğu ve olacağına işaret etmektedir.

Uzaktan eğitim sürecinde EBA ve Zoom gibi uygulamaların çoğunlukla kullanıldığı tespit edilmişse de Web 2.0 araçlarının her geçen gün yaygınlaşmasıyla eğitim alanında bu araçların kullanılmasıyla eğitimde kalıcılığın artacağı bir gerçektir. Sözü geçen uygulamalara ek olarak öğrencilerin aktif katılımını arttıracak ve etkileşimi yüksek uygulamalara da yer verilmelidir. Bu alanda son dönemde yapılan araştırmalar artmış, ancak Tarih öğretiminde kullanılan araçların sınırlı sayıda olduğu bilinmektedir. Bu doğrultuda öğrencilerin yaparak-yaşayarak bilgileri işledikleri yapılandırmacı yaklaşımın bir gereği olarak Tarih dersinin tüm kademelerde teknolojiyle sentezlenerek iç içe anlatılması, elde ettiğimiz verilerden de hareketle derse olan ilgiyi ve başarıyı arttıracığı bir gerçektir.

5.3. Öneriler

Araştırmada elde edilen verilerden hareketle şu önerilerde bulunulabilir:

1- Özellikle Web 2.0 konusunda bilgi sahibi olan Tarih öğretmenlerine hizmet içi eğitimler verilerek Tarih öğretiminde teknoloji kullanımını teşvik edilebilir.

2- Öğrencilerin teknolojiye ulaşabilmeleri için okullarda materyal tasarım atölyeleri kurulabilir.

3- Tarih öğretmenlerine verilecek hizmet içi eğitimlerle yeni nesil materyal tasarımları konusunda teşvik edici adımlar atılabilir.

4- Lisans programlarında öğretmen yetiştirme konusunda Tarih Öğretmenliği bölümlerinde teknoloji kullanımını daha da yaygınlaştırılabilir.

5- Öğretmenlerin belli seviyede teknoloji okuryazarı olmaları için online platformlar oluşturulup zaman zaman çevrim içi toplantılar aracılığıyla deneyimler paylaşılabilir.

6- Öğrencilerin ve öğretmenlerin teknolojiyi hem kullanan hem üreten bireyler olarak yetiştirilmelidir.

7- Katılımcılarının ülkeyi kapsayacak şekilde genişletildiği araştırmalar sonucunda daha sağlıklı veriler elde edilebileceği düşünülmektedir.

KAYNAKLAR

- Akyürek, M. İ. (2020), Uzaktan eğitim: Bir alanyazım taraması. *Medeniyet Araştırmaları Dergisi*, 4(1), 1-9.
- Arabacı, S. (2021). *Öğretmenlerin uzaktan eğitim algısı ve öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik tutumları* (Tez No: 672270) [Yüksek lisans tezi, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi]. YÖK Tez Merkezi.
- Arık, S., Karakaya, F., Çimen, O. & Yılmaz, M. (2021). Covid-19 pandemi sürecinde uygulanan uzaktan eğitim hakkında ortaöğretim öğrencilerinin görüşlerinin belirlenmesi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 41(2), 631-659.
- Asandaş, N. & Hacıcaferoğlu, S. (2021). Koronavirüs (Covid-19) döneminde uzaktan eğitim süreci. *Mustafa Kemal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(7), 213-223.
- Bal, H. (2019). *Öğretmenlerin eğitimde yeni teknolojileri ve web 2.0 araçlarını kullanımlarının değerlendirilmesi*. Millî Eğitim Bakanlığı-Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü (YEGİTEK).
- Baltacı, A. (2019). Nitel araştırma süreci: Nitel bir araştırma nasıl yapılır ?. *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi (AEÜSBED)*, 5(2), 368-388.
- Başaran, M., Ülger, I. G., Demirtaş, M., Kara, E., Geyik, C. & Vural, Ö. F. (2021). Uzaktan eğitim sürecinde öğretmenlerin teknoloji kullanım durumlarının incelenmesi. *OPUS-Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 17(37), 4619-4645.
- Bircan, T. Ş. (2016). Teknoloji destekli tarih öğretiminin öğrencilerin mekân algılarına ve akademik başarılarına etkisi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 31(3), 564-577.
- Bozkurt, A. (2017). Türkiye’de uzaktan eğitimin dünü, bugünü ve yarını. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi (AUAd)*, 3(2), 85-124.
- Can, E. (2020). Koronavirüs (Covid-19) pandemisi ve pedagojik yansımaları: Türkiye’de açık ve uzaktan eğitim uygulamaları. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi (AUAd)*, 6(2), 11-53.
- Canpolat, U. & Yıldırım, Y. (2021). Ortaokul öğretmenlerinin COVID-19 salgın sürecinde uzaktan eğitim deneyimlerinin incelenmesi. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi (AUAd)*, 7(1), 74-109.
- Creswell, J. W. (2013). Nitel araştırma yöntemleri: Beş yaklaşıma göre nitel araştırma ve araştırma deseni, (3. Baskıdan Çeviri). Çeviri Editörleri: M. Bütün ve SB Demir). Siyasal Yayın Dağıtım.
- Çekerol, K. (2020). *Çevrim içi eğitim öğretmenler ve öğretimi etkileyen faktörler*. Nobel Yayınları.
- Çok, C. (2021). *Öğretmenlerin uzaktan eğitime ilişkin öz-yeterlik algısı ve pandemi sürecinde uzaktan eğitimde karşılaştıkları engeller* (Tez No: 671199) [Yüksek lisans tezi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi]. YÖK Tez Merkezi.

- Demircioğlu, İ. H. (2020). Tarih öğretimi, öğretim teknolojileri ve materyal tasarımı. Demircioğlu, İ. H. & Turan, İ. (Ed). *Tarih öğretiminde öğretim teknolojileri ve materyal tasarımı*. (5.baskı) (ss. 1-12). Pegem Akademi Yayıncılık.
- Dündar, R. & Yeşilyurt S. (2020). Sosyal bilgiler öğretmenlerinin Eğitim Bilişim Ağı özelinde uzaktan eğitime bakış açılarının değerlendirilmesi. *International Journal of Social Science Research*, 9(1), 79-95.
- Emmungil, L. & Yılmaz, M. (2021). Çevrim içi canlı toplantılarda karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri. *Bilgi ve İletişim Teknolojileri Dergisi*, 3(1), 109-123.
- Ergüven, İ. H. (2021). *Tarih öğretmenlerinin eğitim teknolojisi ile ilgili özyeterliklerinin ve tutumlarının incelenmesi* (Tez No: 685280) [Yüksek lisans tezi, Marmara Üniversitesi]. YÖK Tez Merkezi.
- Gökbulut, B. (2021). Uzaktan eğitim öğrencilerinin bakış açısıyla uzaktan eğitim ve mobil öğrenme. *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama*, 11(1), 160-177.
- İpçioğlu, M. (1998). *Tarih araştırmalarında bilgisayar: Tarihsel bilginin yönetimi*. Nobel Yayın Dağıtım.
- İpçioğlu, M. (2001). *Bilgisayar destekli tarih eğitimi*. Nobel Yayın Dağıtım.
- Kaya, F. (2020). *Yükseköğretimde Atatürk ilkeleri ve inkılap tarihi dersinin uzaktan eğitim yoluyla verilmesine ilişkin öğrenci görüşleri (Kastamonu üniversitesi örneği)* (Tez No: 646698) [Yüksek lisans tezi, Kastamonu Üniversitesi]. YÖK Tez Merkezi.
- Keskin, S. C., Şentürk, G., Ömer, M. & Dursun R. (2021). Uzaktan eğitim sürecinde öğretmenlerin yaşadığı problemler: Sosyal bilgiler öğretmenleri örneği. *IBAD Sosyal Bilimler Dergisi*, (11), 475-505.
- Koçoğlu, E. (2020). Sosyal bilimlerde uzaktan eğitimin karşılaşılan sorunlar açısından analizi. Koçoğlu, E. (Ed). *Sosyal bilimlere uzaktan eğitimde bakış*. (ss. 339-357). Pegem Akademi Yayıncılık.
- Koçoğlu, E. & Aydemir, H. (2020). Sosyal bilimlerde uzaktan eğitimin kavramsal açıdan analizi. Koçoğlu, E. (Ed). *Sosyal bilimlere uzaktan eğitimde bakış*. (ss. 315-334). Pegem Akademi Yayıncılık.
- Köstüklü, N. (2006). *Sosyal bilimler ve tarih öğretimi*. Sebat Ofset Matbaacılık.
- Kurnaz, A., Kaynar, H., Şentürk, C. B. & Doğrukök, B. (2020), Öğretmenlerin uzaktan eğitime ilişkin görüşleri. *Millî Eğitim*, 49(1), 293-322.
- Kuzu, A. (2013). Veri toplama yöntem ve araçları. Kurt, A. A. (Ed). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. (1.Baskı) (ss.93-115). Açıköğretim Fakültesi Yayınları.
- MEB, (2021, Ocak). *Fatih projesi*. <http://fatihprojesi.meb.gov.tr/about.html>
- Meşe, C. (2020). Öğretim teknolojisinin tanımlanması. Dinçer, S. (Ed). *Öğretim teknolojileri*. (ss. 25-38). Pegem Akademi Yayıncılık.

- Sarı, T. & Nayır, F. (2020). Pandemi dönemi eğitim: Sorunlar ve fırsatlar. *Turkish Studies*, 15(4), 959-975.
- Sığın, S. (2020). *Atatürk ilkeleri ve inkılap tarihi dersinin uzaktan eğitim yoluyla verilmesi konusunda öğrenciler ve öğretim elemanları ne düşünüyor?: Tek durumlu bir örnek olay çalışması* (Tez No: 612422) [Yüksek lisans tezi, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi]. YÖK Tez Merkezi.
- Tekindal, M. & Uğuz A. Ş. (2020). Nitel araştırma yöntemi olarak fenomenolojik yaklaşımın kapsamı ve sürecine yönelik bir derleme. *Ufkun Ötesi Bilim Dergisi*, 20(1), 153-182.
- Tezci, E. & Köksalan, B. (2007). Yapılandırmacı eğitim ve öğretim yaklaşımları. *Fırat Üniversitesi Doğu Araştırmaları Dergisi*, 5(2), 73-78.
- Turan, İ. (2020). Tarih öğretiminde bilişim teknolojileri. Demircioğlu, İ. H. & Turan, İ. (Ed). *Tarih öğretiminde öğretim teknolojileri ve materyal tasarımı*. (5.baskı) (ss. 233-249). Pegem Akademi Yayıncılık.
- Türk Dil Kurumu (t.y.). Eğitim. *Güncel Türkçe sözlük*, Erişim tarihi: Temmuz 22, 2021, <https://sozluk.gov.tr>
- Türk Dil Kurumu (t.y.). Öğretim. *Güncel Türkçe sözlük*, Erişim tarihi: Temmuz 22, 2021, <https://sozluk.gov.tr>
- Türk Dil Kurumu (t.y.). Teknoloji. *Güncel Türkçe sözlük*, Erişim tarihi: Temmuz 22, 2021, <https://sozluk.gov.tr>
- Sarımanoğlu, N.U. (2019). *Öğretmenlerin sınıflarda eğitim teknolojisi kullanımında karşılaştıkları güçlükler*. Millî Eğitim Bakanlığı-Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü (YEGİTEK).
- Uşun, S. & Kocayığit, A. (2020). Milli eğitim bakanlığına bağlı okullarda görev yapan öğretmenlerin uzaktan eğitime yönelik tutumları (Burdur ili örneği). *Avrasya Uluslararası Araştırmalar Dergisi*, 8(23), 285-299.
- Ülger, K. (2021). Uzaktan eğitim modelinde karşılaşılan sorunlar-fırsatlar ve çözüm önerileri. *Uluslararası Güncel Eğitim Araştırmaları Dergisi (UGEAD)*, 7(1), 393-412.
- YÖK, (2021, Nisan). *Eğitim fakültesi öğretmen yetiştirme lisans programları*. <https://www.yok.gov.tr/Documents/Yayinlar/Yayinlarimiz/egitim-fakultesi-ogretmen-yetistirme-lisans-programlari-mart-1998.pdf>

EKLER

EK-1: Etik Kurul Onayı

NECMETTİN ERBAKAN
UNİVERSİTESİ
ETİK KURULLAR

SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLER BİLİMSEL ARAŞTIRMALAR
ETİK KURULU BAŞKANLIĞI
ETİK KURUL KARARI

Etik Kurul Toplantı Tarihi/Sayısı ve Karar No	Tarih:19/03/2021 Toplantı Sayısı:03 Karar No:2021/181
Araştırmanın Başlığı	Uzaktan Eğitimde Tarih Öğretimi ve Karşılaşılan Sorunlar
Sorumlu Araştırmacı	Prof. Dr. Mehmet İPÇİOĞLU
Yardımcı Araştırmacılar	Yavuz Sabri ALTUNTAŞ
Etik Kurul Kararı	Başvurunuz değerlendirilmiş olup araştırmanız Etik Kurul tarafından uygun görülmüştür.
Düzeltilme ise gerekçeleri	
Uygun Değil ise gerekçeleri	

ASLI GİBİDİR
29/03/2021

Doç. Dr. Ahmet KURNAZ
Etik Kurul Başkanı

EK-2 : Gönüllü Katılım Formu

NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLER BİLİMSEL ARAŞTIRMALAR ETİK KURULUNA SUNULACAK GÖNÜLLÜ KATILIM FORMU

Bu çalışma, "Uzaktan Eğitimde Tarih Öğretimi Ve Karşılaşılan Sorunlar" başlıklı bir araştırma çalışması olup "Uzaktan eğitim sürecinde Tarih öğretmenlerinin yaşadığı sorunlar ve bu sorunlara karşılık çözüm yolları sunmak" amacını taşımaktadır. Çalışma, Yüksek Lisans Öğrencisi Yavuz Sabri ALTUNTAŞ tarafından yürütülmekte ve sonuçları ile "Uzaktan Eğitimde Tarih Öğretimi Ve Karşılaşılan Sorunlar" ortaya konacaktır/ Eğitim Bilimlerinde Tarih Eğitimin gelişimine ışık tutulacaktır.

- Bu çalışmaya katılımınız gönüllülük esasına dayanmaktadır.
- Çalışmanın amacı doğrultusunda, Anket yapılarak sizden veriler toplanacaktır.
- İsminizi yazmak ya da kimliğinizi açığa çıkaracak bir bilgi vermek zorunda değilsiniz/araştırmada katılımcıların isimleri gizli tutulacaktır.
- Araştırma kapsamında toplanan veriler, sadece bilimsel amaçlar doğrultusunda kullanılacak, araştırmanın amacı dışında ya da bir başka araştırmada kullanılmayacak ve gerekmesi halinde, sizin (yazılı) izniniz olmadan başkalarıyla paylaşılmayacaktır.
- İstemeniz halinde sizden toplanan verileri inceleme hakkınız bulunmaktadır.
- Sizden toplanan veriler Gizlilik Esası yöntemi ile korunacak ve araştırma bitiminde arşivlenecek veya imha edilecektir.
- Veri toplama sürecinde/süreçlerinde size rahatsızlık verebilecek herhangi bir soru/talep olmayacaktır. Yine de katılımınız sırasında herhangi bir sebepten rahatsızlık hissederseniz çalışmadan istediğiniz zamanda ayrılabilirsiniz. Çalışmadan ayrılmanız durumunda sizden toplanan veriler çalışmadan çıkarılacak ve imha edilecektir.

Gönüllü katılım formunu okumak ve değerlendirmek üzere ayırdığınız zaman için teşekkür ederim. Çalışma hakkındaki sorularınızı Necmettin Erbakan Üniversitesi Tarih Eğitimi Anabilim Dalından Mehmet İPCİOĞLU'na yöneltebilirsiniz.

Araştırmacı Adı: Yavuz Sabri ALTUNTAŞ

Adres :Fatih Mahallesi Sarıçam Caddesi Enesler Anadolu İmam Hatip Lisesi Çerkezköy / TEKİRDAĞ

İş Tel :

Cep Tel :

Bu çalışmaya tamamen kendi rızamla, istediğim takdirde çalışmadan ayrılabileceğimi bilerek verdiğim bilgilerin bilimsel amaçlarla kullanılmasını kabul ediyorum.
(Lütfen bu formu doldurup imzaladıktan sonra veri toplayan kişiye veriniz.)

Katılımcı Ad ve Soyadı:

İmza:

Tarih:

EK-3 : Anket İzni

T.C.
TEKİRDAĞ VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : E-43996270-44-25996632
Konu : Anket İzni
(Yavuz Sabri ALTUNTAŞ)

04/06/2021

VALİLİK MAKAMINA

İlgi : Necmettin Erbakan Üniversitesi Rektörlüğünün 27.04.2021 tarih ve 25341895 sayılı yazısı.

Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Tarih Eğitimi Tezli Yüksek Lisans Programı öğrencisi Yavuz Sabri ALTUNTAŞ'ın yürütmekte olduğu "Uzaktan Eğitimde Tarih Öğretmeni ve Karşılaşılan Sorunlar" konulu çalışmasına ait araştırmanın İlimize bağlı bulunan öğretmenlerle yönelik anket uygulama isteği, ilgi yazı ile Müdürlüğümüze bildirilmiştir.

Söz konusu araştırma uygulaması, Rehberlik ve Araştırma Merkezinin 26.05.2021 tarih ve 25595373 sayılı yazısı ile uygun görülmüş olup, Müdürlüğümüz Değerlendirme Komisyonu tarafından incelenmiş ve anketin uygulanmasında bir sakınca görülmediği, yapılacak çalışmalar sonucunda hazırlanacak raporun Müdürlüğümüze gönderilmesinin uygun olacağı bildirilmiştir.

Bu kapsamda onaylı bir örneği Müdürlüğümüzde muhafaza edilen, uygulama sırasında da mühürlü ve imzalı örnekten çoğaltılan anket sorularının eğitim öğretimi aksatmayacak şekilde, okul/kurum müdürünün koordinesinde ve kontrolünde, gönüllülük esas olmak kaydıyla, yukarıda belirtilen söz konusu İlçedeki Okullarda gönüllü öğretmenlere yönelik, **Millî Eğitim Bakanlığı Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü'nün 2020/2 sayılı "Araştırma, Yarışma ve Sosyal Etkinlik İzinleri" konulu genelgesine** göre gerçekleştirilmesi Müdürlüğümüzce uygun görülmüştür.

Makamlarınızca da uygun görülmesi halinde Olurlarınıza arz ederim.

Ersan ULUSAN
İl Millî Eğitim Müdürü

OLUR
Dr. Abdullah KALKAN
Vali a.
Vali Yardımcısı

Ek:
1-Uygulama Ölçekleri (6 Sayfa)
2-İl İnceleme Raporu (1 Sayfa)
3-RAM Görüş Yazısı (1 Sayfa)

Adres : 100. yıl Mh. İnci Sk. No:15 (dahili:148)

Telefon No : 0 (282) 261 20 11
E-Posta: stratejigelistirme59@meh.gov.tr
Kep Adresi : meb@ts01.kep.tr

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/meb-ebys>

Bilgi için: Cesur ŞAHİN

Unvan : Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni

İnternet Adresi: [tekirdag.meh.gov.tr](https://www.tekirdag.meh.gov.tr) Faks:2822618722

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden c0f4-acc7-320a-82bc-0383 kodu ile teyit edilebilir.

EK-4 : Anket İzni-2

T.C.
SÜLEYMANPAŞA KAYMAKAMLIĞI
İlçe Millî Eğitim Müdürlüğü
Tekirdağ Rehberlik Ve Araştırma Merkezi

Sayı : E-89875381-44-25595373
Konu : Anket İzni (Yavuz Sabri ALTUNTAŞ)

26.05.2021

SÜLEYMANPAŞA İLÇE MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜNE (Strateji Geliştirme Şube Müdürlüğüne)

İlgi: 25/05/2021 tarih ve 25512228 sayılı yazınız.

İlgi sayılı yazınız gereğince "Uzaktan Eğitimde Tarih Öğretmeni ve Karşılaşılan Sorunlar" konulu çalışmaya ait ölçekler incelenmiş olup bahse konu ölçeklerin 2020/2 Genelgeye uygun olduğu görülmüştür.

Gereğini bilgilerinize arz ederim.

Eren EVRAN
Kurum Müdür V.

: Hüriyet Mah. Müjgan Kalelioğlu Cad No:4/1 Süleymanpaşa

ın No : 0 (552) 731 65 61
ta: 756078@meb.k12.tr
adresini : meb@hs01.kep.tr

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/meb-ebys>

Bilgi için: Eren Evran
Unvan : Kurum Müdür V.
Faks: _____
İnternet Adresi: <http://tekindagmam.meb.k12.tr>

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden **df4a-1bed-3248-bec0-2c7e** kodu ile teyit edilebilir.

EK-5 : Anket İzni-3

“UZAKTAN EĞİTİMDE TARİH ÖĞRETİMİ VE KARŞILAŞILAN SORUNLAR” KONULU ARAŞTIRMA UYGULAMASI İNCELEME RAPORU

ARAŞTIRMACI : Yavuz Sabri ALTUNTAŞ

KURUM : Necmettin Erbakan Üniversitesi

Tekirdağ ilinde bulunan Halit Narin Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Hacı Fahri Zümbül Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Hacı Fahri Zümbül Anadolu Lisesi, Enesler Anadolu İmam Hatip Lisesi, Seval-Ahmet Çetin Fen Lisesi, Selahaddin Eyyubi Anadolu İmam Hatip Lisesi’nde öğrenim gören öğrenciler ile “UZAKTAN EĞİTİMDE TARİH ÖĞRETİMİ VE KARŞILAŞILAN SORUNLAR” konulu araştırma ölçeklerinin uygulanması konusunda Tekirdağ Rehberlik ve Araştırma Merkezi’nden görüş talep edilmiş olup, 25.05.2021 tarih ve 25512228 sayılı yazı ile söz konusu ölçeklerin uygulanmasında herhangi bir sakınca olmadığı belirtilmiştir. Tarafımızca da araştırma ölçeklerinin uygulanmasında bir sakınca olmadığı değerlendirilmiş olup, ölçme araçlarının çalışmalarının eğitim-öğretimi aksatmayacak şekilde yapılması ve sonuçlarının bir rapor halinde İl Millî Eğitim Müdürlüğü’ne gönderilmesi uygun olacaktır.

Bu çerçevede; araştırma uygulamalarının Millî Eğitim Bakanlığı Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü’nün 21.01.2020 tarih, 81576613-10.06.02-E.1563890 sayılı “Araştırma, Uygulama İzinleri” konulu genelgeye uygun biçimde gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Genelgeye uyulmadan yapılan çalışmalardan araştırmacı sorumludur.

İNCELEME TARİHİ: 31.05.2021

İNCELEYENLER:

Emre BİLGİN
Ar-Ge Birimi

Büşra ÇALIŞKAN
Ar-Ge Birimi

Gürcan AYVAZ
Şube Müdürü

Araştırmanın Uygulanacağı Okullar:

Tekirdağ ilinde bulunan Halit Narin Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Hacı Fahri Zümbül Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Hacı Fahri Zümbül Anadolu Lisesi, Enesler Anadolu İmam Hatip Lisesi, Seval-Ahmet Çetin Fen Lisesi, Selahaddin Eyyubi Anadolu İmam Hatip Lisesi.

Uzaktan Eğitim Sürecinde Tarih Öğretmenlerinin Yaklaşımı ve Değerlendirmeleri

Uzaktan Eğitim Sürecinde Tarih Öğretiminde, öğretmenlerimizin görüşleri doğrultusunda veriler elde edebilmek için böyle bir çalışma düzenlenmiştir. Sizlerin katılımı sonrasında elde edeceğimiz bulgular ile özellikle pandemi döneminde karşılaşılan sorunlar ve siz Değerli Öğretmenlerimizin görüşleri değerlendirilecektir.

Katılımınız için şimdiden teşekkür ederim.

M.E.B. Tarih Öğretmeni ve Tarih Eğitimi Anabilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi

Yavuz Sabri ALTUNTAŞ

* Gerekli

1. Cinsiyetiniz *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

Kadın

Erkek

2. Mezun olduğunuz fakülte *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

Eğitim Fakültesi

Fen-Edebiyat Fakültesi

3. Öğrenim Düzeyiniz *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

- Lisans
 Yüksek Lisans
 Doktora

4. Çalıştığınız kurum *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

- Devlet
 Özel

5. Meslekte kaçınıcı yılınız ? *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

- 0-5
 5-10
 10-15
 15+

6. Uzaktan Eğitim süreciyle ilgili bilgi sahibiyim. *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

- Hiç katılmıyorum
 Az katılıyorum
 Orta katılıyorum
 Kesinlikle katılıyorum

7. Uzaktan Eğitim Sürecinde zorluk yaşadım. *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

- Hiç katılmıyorum
 Az katılıyorum
 Orta katılıyorum
 Kesinlikle katılıyorum

8. Uzaktan Eğitim hakkında bir hizmetiçi eğitim aldınız mı ? *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

- EVET
 HAYIR

9. Lisans Döneminde "Eğitim'de Teknoloji Kullanımı" hakkında bir ders aldınız mı ? *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

- EVET
 HAYIR

10. Pandemi döneminde "Uzaktan Eğitim" konusunda araştırma yaptınız mı ? *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

- EVET
 HAYIR

11. Pandemi öncesi herhangi bir uzaktan eğitim platformu hakkında bilginiz var mıydı ? (Eba, Zoom, Adobe Connect, Google Meet vb.) *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

- Evet, bilgim vardı.
 Hayır, bilgim yoktu.

12. "Tarih Branşında Teknoloji Kullanımını" yeterli buluyor musunuz ? *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

- EVET
 HAYIR

13. Uzaktan Eğitim Sürecinde Tarih Öğretimi konusunda en çok hangi platformdan veya yazılımdan faydalandınız ? (Youtube, Zoom, Eba, Eba Akademik Destek, Z-Kitap vb) *

14. Öğrencilerinize dijital ortamda içerik hazırlar mısınız ? *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

Evet

Hayır

15. Pandemi sürecinde Öğrencilerinizle nasıl iletişim kurdunuz ?

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

Sosyal Medya

E-Posta

Mesajlaşma Uygulamaları (WhatsApp, Telegram, Bip vb.)

Telefon Görüşmesi

16. Tarih Öğretiminde Web 2.0 veya Webinar araçları hakkında bilginiz var mı ? *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

Evet

Hayır

17. Tarih Öğretiminde teknolojik araçlar ve yazılımların kullanılması hakkında ne düşünüyorsunuz ? *

Bu içerik Google tarafından oluşturulmamış veya onaylanmamıştır.

Google Formlar

EK-7 : Öğrenci Görüşme Formu

Uzaktan Eğitim Sürecinde Ortaöğretim Öğrencilerinin Tarih Dersine Yaklaşımı ve Değerlendirmeleri

Uzaktan Eğitim Sürecinde Tarih Öğretiminde, öğrencilerimizin görüşleri doğrultusunda veriler elde edebilmek için böyle bir çalışma düzenlenmiştir. Sizlerin katılımı sonrasında elde edeceğimiz bulgular ile özellikle pandemi döneminde karşılaşılan sorunlar ve siz öğrencilerimizin görüşleri değerlendirilecektir.

Katılımınız için şimdiden teşekkür ederim.

M.E.B. Tarih Öğretmeni ve Tarih Eğitimi Anabilim Dalı Yüksek Lisans
Öğrencisi

Yavuz Sabri ALTUNTAŞ

* Gerekli

1. Cinsiyetiniz *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

Kadın

Erkek

2. Okul Türünüz *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

- Anadolu Lisesi
- Fen Lisesi
- Anadolu İmam Hatip Lisesi
- Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi
- Diğer: _____

3. Sınıf Seviyeniz *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

- 9
- 10
- 11
- 12

4. Okulunuzun Durumu *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

- Devlet
- Özel

5. Bilgisayar ve teknolojik cihazlara ilginiz *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

- Kötü
 Orta
 İyi
 Çok İyi

6. Uzaktan Eğitim süreciyle ilgili bilgi sahibiyim. *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

- Hiç katılmıyorum
 Az katılıyorum
 Orta katılıyorum
 Kesinlikle katılıyorum

7. Uzaktan Eğitim Sürecinde zorluk yaşadım. *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

- Hiç katılmıyorum
 Az katılıyorum
 Orta katılıyorum
 Kesinlikle katılıyorum

8. Uzaktan Eğitim hakkında bilgilendirildiniz mi ? *

Yalnızca bir şikkı şaretleyin.

EVET

HAYIR

9. İlköğretimde Bilgisayar ve Bilişim Teknolojisi hakkında bir ders aldınız mı ? *

Yalnızca bir şikkı şaretleyin.

EVET

HAYIR

10. Pandemi döneminde "Uzaktan Eğitim" konusunda araştırma yaptınız mı ? *

Yalnızca bir şikkı şaretleyin.

EVET

HAYIR

11. Pandemi öncesi herhangi bir uzaktan eğitim platformu hakkında bilginiz var mıydı ? (Eba, Zoom, Adobe Connect, Google Meet vb.) *

Yalnızca bir şikkı şaretleyin.

Evet, bilgim vardı.

Hayır, bilgim yoktu.

12. "Tarih Branşında Teknoloji Kullanımını" yeterli buluyor musunuz ? *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

- EVET
 HAYIR

13. Uzaktan Eğitim Sürecinde Tarih Derslerinde en çok hangi platformdan faydalandınız ? (Youtube, Zoom, Eba, Eba Akademik Destek, Z-Kitap vb) *

14. Tarih Öğretmeniniz, sizlere dijital içerik hazırlar mı ? *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

- Evet
 Hayır

15. Pandemi sürecinde Öğretmenlerinizle nasıl iletişim kurdunuz ?

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

- Sosyal Medya
 E-Posta
 Mesajlaşma Uygulamaları (WhatsApp, Telegram, Bip vb.)
 Telefon Görüşmesi

16. Tarih Öğretiminde Web 2.0 veya Webinar araçları hakkında bilginiz var mı ? *

Yalnızca bir şıkkı işaretleyin.

Evet

Hayır

17. Tarih Öğretiminde teknolojik araçlar ve yazılımların kullanılması hakkında ne düşünüyorsunuz ? *

Bu içerik Google tarafından oluşturulmamış veya onaylanmamıştır.

Google Formlar